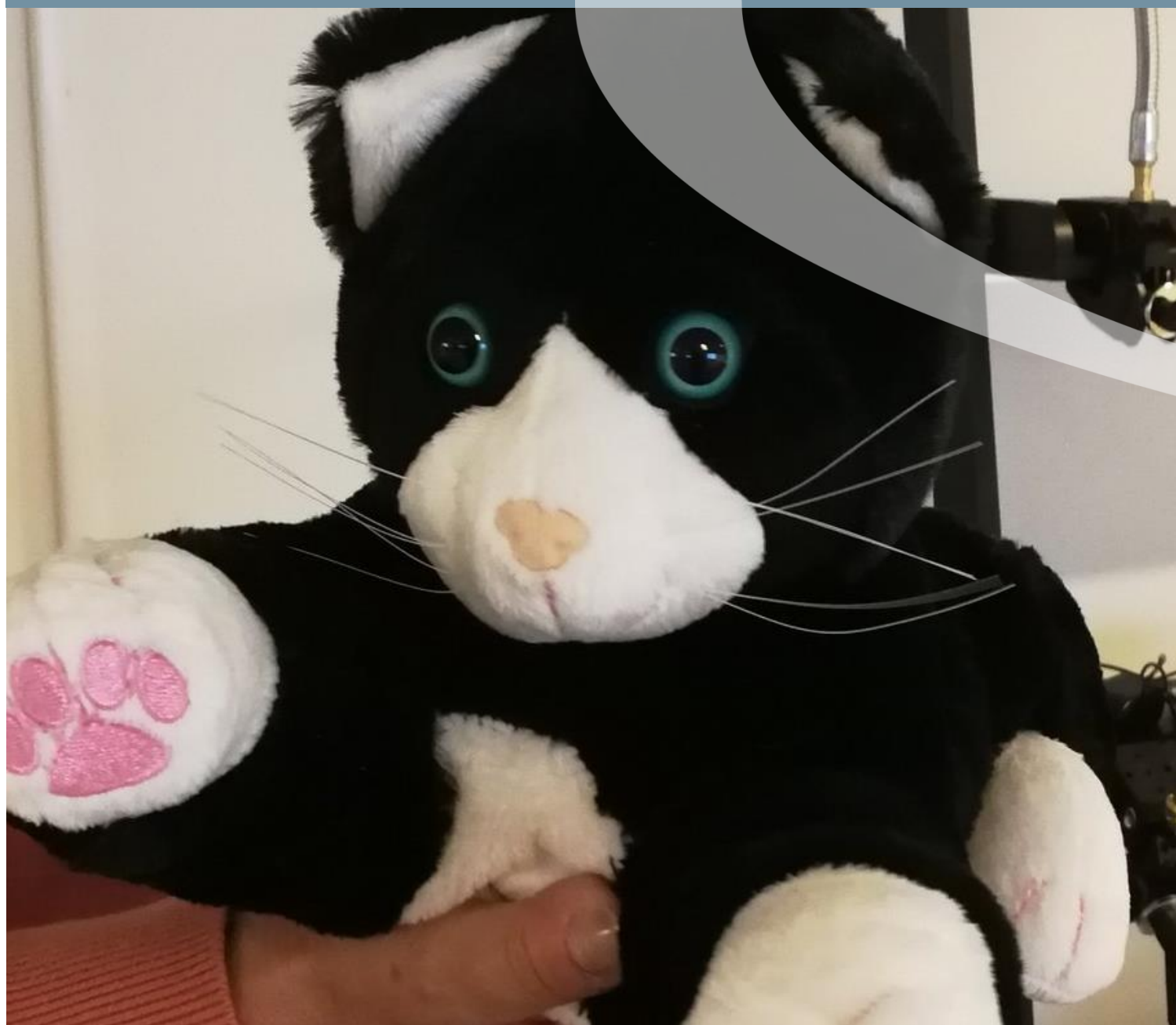

Utvärdering av Interregprojektet Välfärdsteknologiska testlabbar (VälTel)

Slutrapport

Oktober 2019

Utvärdering av Interreg-projektet VälTel – slutrapport

Till Region Jämtland Härjedalen

2019-10-21

Kontaktperson

Stefanie Lange Scherbenske

E-post

stefanie.scherbenske@oxfordresearch.se

Telefonnummer

Stefanie: +46 768072952

Om Oxford Research

Knowledge for a better society

Oxford Research är specialister på analyser, utvärderingar och strategier med fokus på välfärds-, näringslivs- och regional utveckling.

Oxford Research genomför skräddarsydda analyser, resultat-, process-, och effektutvärderingar för departement, myndigheter, stiftelser samt privata och civila organisationer. Vi ger också råd om strategiutveckling, faciliterar utvecklingsprocesser och förmedlar våra resultat genom föreläsningar och seminarier. Vi kombinerar akademisk forskning, strategisk förståelse och god kommunikation – på det sättet skapar vi ett användarorienterat resultat som kan göra skillnad.

Oxford Research grundades 1995 och har verksamhet i Danmark, Norge, Sverige och Finland. Oxford Research är en del av Oxford Group.

Oxford Research AB

Norrandsgatan 11

103 93, Stockholm

Sverige

(+46) 08 24 07 00

office@oxfordresearch.se

www.oxfordresearch.se

Innehåll

Sammanfattning	4
1. Bakgrund	5
2. Projektlogik	6
3. Implementering och metoder	7
4. Resultat	9
4.1 Relevans	9
4.2 Effektivitet	13
4.2 Ändamålsenlighet	17
4.4 Samstämmighet	20
4.5 Mervärde	21
5. Slutsatser	22
6. Rekommendationer	25
7. Bilagor	28
Bilaga 1: Projektlogiken	28
Bilaga 2: Enkätfrågor	32
Bilaga 3: Intervjuguide för interjuer inom fallstudierna	38
Bilaga 4: Resultat fallstudierna	39
Bilaga 5: Genomförda testbäddar	41

Sammanfattning

I september 2018 fick Oxford Research i uppdrag av Region Jämtland Härjedalen att utvärdera projektet VålTel – Mixed Zone för välfärdsteknologiska TestLab. Utvärderingen använde sig av kvalitativa och kvantitativa datainsamlingsmetoder för att kunna bedöma relevans, effektivitet, ändamålsenlighet, samstämmighet och mervärde av projektet.

Utvärderingen visar att VålTel har bidragit till bättre förutsättningar för ökad FoU och innovationsförmåga hos organisationer och företag. VålTel har skapat en mötesplats för företag, kommuner och regioner i programregionen och möjlighet att testa, utveckla och utvärdera innovativa lösningar för att möta välfärdens behov.

VålTel har även bidragit till att öka erfarenheter inom innovationsprocessen bland privata och offentliga aktörer genom att stötta kommuner och regioner i att hitta och upphandla företag medan företag har fått lära sig mer om offentlig upphandling. Huruvida VålTel leder till fler innovationer inom välfärdsteknologin, företagsutveckling och tillväxt i regionen återstår att se. Men VålTel har skapat en bra grund i form av arbetssätt som kan föras över till andra regioner samt kunskap och nätverk i regionen som kan leva vidare även efter projektets slut.

VålTel har stor strategisk potential eftersom resultat och lärdomar är relevanta för den nationella e-hälsovisionen (Vision e-hälsa 2025) och revideringen av Jämtland Härjedalens regionala utvecklingsstrategi (RUS). VålTel har även stor potential att hitta synergier med pågående EU-finansierade projekt i programområdet och utanför.

Enligt utvärderingens resultat har VålTel skapat möjlighet till att testa nya arbetsmodeller och välfärdsteknologiska lösningar, att skapa samarbeten mellan offentliga och privata aktörer inom vårdverksamheten samt att utbyta erfarenheter. Därmed har VålTel varit relevant i förhållande till sina målgruppens behov.

Projektet har övergripande genomförts på ett effektivt sätt tack vare kompetent och engagerad projektledning. Deltagande regioner, kommuner och företag har fått det stöd från projektet som de behövde. Däremot hade den interna förankringen hos regioner och kommuner om projektets mål och syfte kunnat vara bättre, vilket tyder på bristande extern kommunikation. Förbättringspotential finns även angående integration av forskning och spridning av resultat.

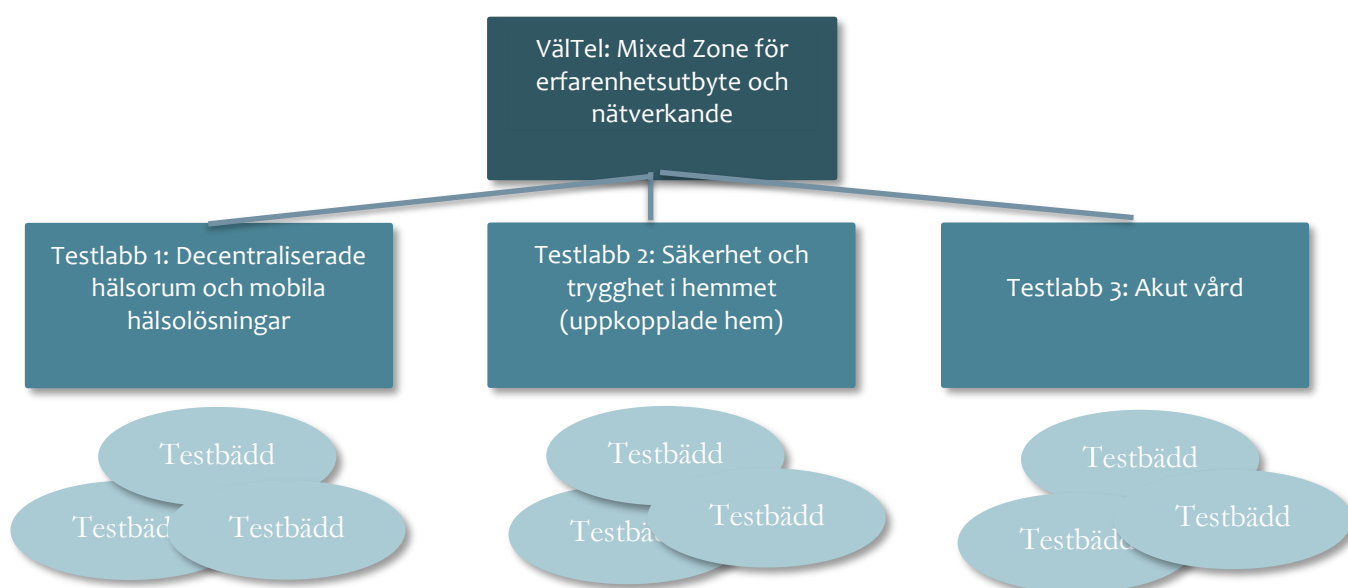
I sitt genomförande har VålTel tagit hänsyn till hållbarhetsaspekterna, men det finns stort potential att inkludera miljö, mångfald och jämställdhet mer explicit i projektets aktiviteter och att därmed främja innovationsförmågan bland deltagande aktörer ännu mer. Projektet har kontinuerligt faciliterat gränsöverskridande informations- och erfarenhetsutbyte samt delvis arbetat över gränsen. I dessa fall har mervärdet varit mest påtagligt för norska företagen som lärt sig mycket om den svenska marknaden.

1. Bakgrund

VälTel (Välfärdsteknologiska Testlabs) är ett Interreg projekt finansierat av Sverige-Norge programmet under insatsområdet Innovativa miljöer. VälTel har en budget sammansatt av EU-medel samt medfinansiering från projektparterna av totalt 3 196 596 EUR¹. VälTel har idag 36 medfinansiärer och samspelar med aktörer såsom den norska Innovationskliniken i Helse Nord-Trøndelag HF och E-hälsocentrum i Östersund. Målgruppen för projektet är, förutom företag, kommuner och landsting/regioner, invånare i behov av och personal som jobbar inom vård och omsorg i dessa områden. VälTel syftar till att skapa en innovationsplattform, en så kallad "Mixed Zone", där företag (framför allt små och mellanstora, lokala företag) och verksamheter (framför allt kommuner och landstingsaktörer inom vård och omsorg) kan mötas, utbyta erfarenheter och kompetenser, och testa innovativa idéer.

VälTel är sprunget ur ett ökande behov av att hitta effektiva och distansoberoende lösningar på problem relaterade till hälso- och sjukvård samt vård och omsorg. En åldrande befolkning, brist på sjukvårdspersonal och stora geografiska avstånd innebär utmaningar för dessa regioners och kommuners hållbara tillväxt. VälTel skapar en *innovationsarena* för företag, kommuner, regioner och landsting för att testa, utveckla och utvärdera lösningar för att möta utmaningarna. Genom att öppna upp hälso- och omsorgsvården för innovativa lösningar och investeringar främjar VälTel kunskaps- och erfarenhetsutbyte kring välfärdsteknologiska lösningar för hälso- och sjukvård i Mittnorden. Projektet innebär att framför allt små och medelstora företag och andra relevanta aktörer från regionen erbjuds en plattform, en "Mixed Zone", för att mötas och utveckla innovativa lösningar. Plattformen bygger i sin tur på tre olika innovationsplattformar, *testlabbar*, som utgår från tre insatsområden där det särskilt behövs nya innovativa lösningar. Testlabbar syftar till att erbjuda en möjlighet för olika aktörer att nätverka och diskutera erfarenheter, idéer och behov. Via testlabbar genomförs även *testbäddar* där aktörer får möjlighet att testa sina idéer i verkliga hälso- och vårdmiljöer (se figur 1).

Figur 1: VälTels projektstruktur²

¹ Av detta är 1 397 579 EUR EU- och IR-medel (Interreg Sverige-Norge-programmet, insatsområde: innovativa miljöer), och Sverige får 938 204 EUR i EU-medel. Den totala budgeten på svensk sida är 1 876 408 EUR. Norge får 459 375 EUR i IR-medel och den totala budgeten på norsk sida är 1 320 188 EUR.

² Figur framtagen av Oxford Research baserad på projektbeskrivningen.

I september 2018 fick Oxford Research i uppdrag av Region Jämtland Härjedalen att utvärdera projektet VålTel. Utvärderingen var i grunden både bakåtblickande – sett till VålTels insatser för att erbjuda en innovationsplattform för relevanta aktörer – och framåtblickande kring hur projektgenomförandet kan bli ännu bättre och ge underlag för framtida projekt. Utvärderingen undersökte dels specifika resultat och tog dels ett mer överblickande perspektiv med det gränsöverskridande mervärdet som utgångspunkt. Även hållbarhetsaspekter inkluderades. Det övergripande syftet med utvärderingen av VålTel var att bedöma vilka resultat som har uppnåtts, och hur resultaten bidragit till att uppnå uppsatta mål.

Utvärderingen använde EU:s fem utvärderingskriterier om relevans, ändamålsenlighet, effektivitet, samstämmighet och mervärde samt använde sig av kvalitativa datainsamlingsmetoder. Föreliggande rapport bygger på delrapport 1-3 och utgör slutrapporten av utvärderingen.

2. Projektlogik

Projektlogiken beskriver logiken i ett projekt, den bakomliggande idén och önskade resultat och effekter genom projektets planerade aktiviteter. Att sätta upp en projektlogik är dels ett verktyg för projektet självt och dels ett verktyg för utvärderingen av projektet. Med hjälp av en projektlogik kan alltså eventuella luckor i logiken för projektet identifieras tidigt. Projektlogiken kan också användas för att diskutera implementering och hur resultat kan förvaltas och leda till långsiktiga effekter och synergier. Oxford Research genomförde utvärderingen med projektlogikens problem, målgrupp, aktivitet, utfallsmål, resultatmål och effektmål som grund.

VålTels projektledning tog fram en projektlogik för projektet i början av genomförandet, och den här rapporten har utgått från den. Projektlogiken har dock uppdaterats något av Oxford Research i samband med en workshop om just projektets projektlogik med VålTels styrgrupp i Åre i januari 2019. Projektlogiken innefattar nio mål som alla relaterar till olika delar av projektet. Mål 1-6 relaterar till projektet i stort, och mål 7-9 relaterar till respektive testlabb (se bilaga 1):

1. Mötesplatser (Mixed Zone) mellan organisationer, företag, vård- och omsorgsverksamheter och hälso- och sjukvårdsverksamheter.
2. Fungerande och hållbara testlabbar för innovativ välfärdsteknologi.
3. Kvalitetssäkrade processer inom testlabbarna.
4. Testlabbarna ska vara en tillgänglig forskningsarena.
5. Det ska vara kommunicerat och förstått vad VålTel erbjuder.
6. Realisering av samarbete, introduktioner och tester.
7. Funktionellt testlabb för decentraliserade och mobila hälsolösningar.
8. Funktionellt testlabb för uppkopplade hem.
9. Funktionellt testlabb för multifunktionell akutväska.

En grundtanke med projektet är att anta ett behovsstyrt tillvägagångssätt, både för att stötta kommuner och regioner, men också för att stötta lokala företag genom att hjälpa dem med att lansera produkter som både har testats i en verklig miljö och är efterfrågade. Genom att engagera lokala företag skulle projektet på så sätt även gynna det lokala näringslivet och tillväxten genom att bibehålla och skapa arbetstillfällen. Tanken med VålTel är att projektet ska kunna matcha behov med lösningar och företag med potentiella användare av företagets produkter. Målgruppen för projektet är, förutom företag, kommuner och regioner, invånare i behov av och personal som jobbar inom vård och omsorg i dessa områden.

3. Implementering och metoder

Implementeringen av uppdraget tog avstamp i VålTels projektmål och syftade till att samla in data om hur väl dessa mål har uppfyllts (ändamålsenlighet) samt hur vägen dit har sett ut (effektivitet). Dessutom har de olika aktörernas behov av VålTels aktiviteter (relevans) stått i centrum för datainsamlingen och hur väl projektet stämmer överens med befintliga initiativ och projekt (samstämmighet). Data samlades även in om aktörernas uppfattningar om potentiella indirekta eller oväntade resultat och effekter (mervärde). Slutligen ställdes även i vissa fall frågor om hållbarhetsaspekter, det vill säga hur projektet har arbetat med jämställdhet, miljö och mångfald. Utvärderingen tillämpade framförallt kvalitativa men även kvantitativa datainsamlingsmetoder:

DOKUMENTSTUDIER

Dokumentstudier användes för att få en förståelse för VålTels upplägg och genomförande. Projektansökan, projektplan, lägesrapporter, anteckningarna från styr- och referensgruppsmöten, testbäddsrapporter och indikatorer ingick i analysen.

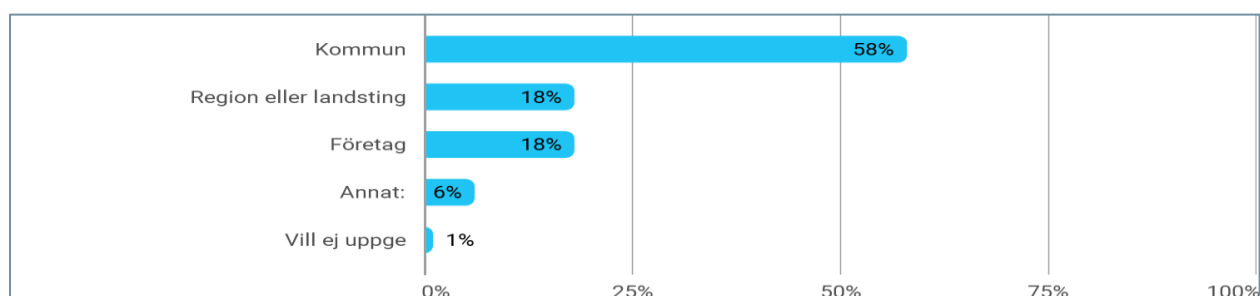
INTERVJUER

För att förstå hur väl VålTel fungerar operativt på projekt- och testlabbsnivå genomfördes totalt 12 intervjuer med personer som på olika sätt ansvarar för VålTels genomförande. Samtliga intervjuer genomfördes på plats i Östersund eller Åre, i semi-strukturerat format med intervjuguider som utgångspunkt. För att säkerställa olika perspektiv valdes olika typer av aktörer ut. Bland respondenterna finns huvudprojektledare, delprojektledare och medlemmar ur referens- och styrgrupp representerade (se intervjuistan i delrapport 1).

ENKÄT

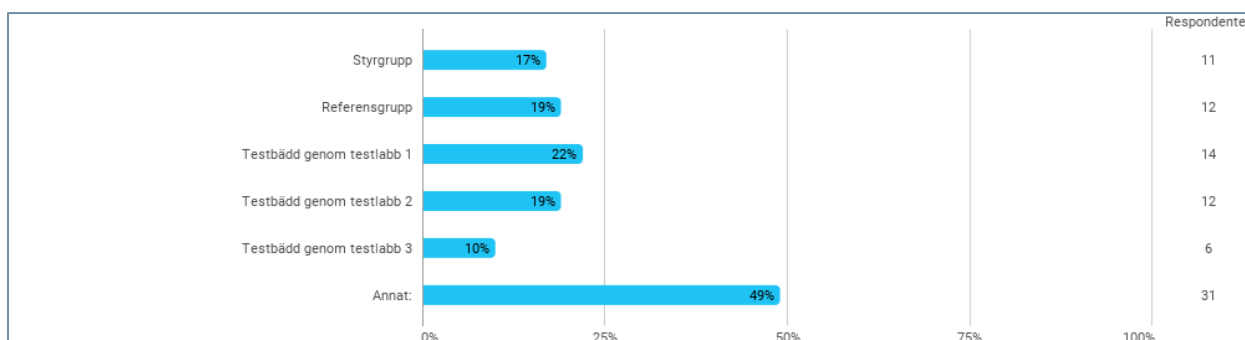
För att inhämta generella uppfattningar och resultat från aktörer som deltar i VålTel skickades en enkät ut i början av mars till deltagare i VålTel. Frågorna i enkäten (totalt 14) fokuserade särskilt på kännedom om och motivation till att delta i VålTel, snarare än resultat och effekter (detta var istället något som undersöktes under intervjuer och i fallstudierna). Aktörer som deltagit i testbäddar fick även specifika frågor kring deras erfarenheter från testbäddarna. Respondenterna fick välja mellan förutbestämda svarsalternativ för samtliga svar förutom ett, vilket svarades på med hjälp av fri text. Se bilaga 2 för exakta enkätfrågor och svarsalternativ. Enkäten skickades ut till samtliga individer (som på något sätt har haft direkt kontakt med eller koppling till VålTel (totalt 204 individer), och gjordes tillgänglig på både svenska och norska. Slutligen svarade 84 deltagare på enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på 41%. Svarsfrekvensen bland svenska respondenter var högre (58%) jämfört med norska (26%). Majoriteten av de som svarade på enkäten var representanter från kommuner (58%), följt av regioner och företag (båda 18 %) (se figur 2). 64% av respondenterna hade deltagit aktivt i testbäddarna och fick därmed svara på följdfrågorna.

Figur 1: Fördelning av respondenterna

Respondenterna deltar aktivt i styr- och referensgrupp för VålTel och/eller i en av testlabbarna enligt figur 3.

Figur 2: Jag deltar aktivt i... (n=63)

FALLSTUDIER

För att förstå processen inom testbäddarna och komplettera enkät- och intervjustavaren med mer detaljer, genomfördes tre fallstudier. Tillsammans med uppdragsgivaren valdes tre testbäddar ut baserat på hur långt de hade kommit fram i implementeringen, testlabbstillhörighet, samarbete mellan Norge och Sverige samt tillgång till material. De testbäddar som valdes ut var: Hemmonitorering, Natttillsyn och Skillaid. Hemmonitorering är en testbädd som genomförs inom testlabb 1: Decentraliserade hälsorum och mobila hälsolösningar, Natttillsyn tillhör testlabb 2: Säkerhet och trygghet i hemmet, och Skillaid genomförs inom testlab 1. Ingen testbädd under testlabb 3 ingick i fallstudierna.

Fallstudierna genomfördes genom skrivbordsstudier av tillgängligt material från testbäddarna (såsom idéskisser och delrapporter), samt telefonintervjuer med ansvariga och deltagande aktörer. Totalt genomfördes 17 intervjuer (se intervjuistan i delrapport 2). Fallstudierapport(faktablad) bifogas i separata dokument.

WORKSHOPS

Oxford Research deltog vid VålTels styr- och referensgruppsmöte i Åre den 16-17 januari 2019. I anslutning till mötet anordnades tre workshops: en om projektets logik, en om hållbarhetsaspekter och en om VålTels framtid. Resultaten från workshopen om projektlogik utgör en del av kapitel 2 och själva projektlogiken.

Syftet med workshopen om hållbarhetsaspekterna var att diskutera hur miljö, mångfald och jämställdhet integreras i VålTel. Workshopen innebar två diskussionsrundor där deltagarna först fick reflektera över det nuvarande arbetet med hållbarhetsaspekter i VålTel, och sedan diskutera nästa steg. Resultaten från diskussionerna finns sammanställda i delrapport 1.

Under den här utvärderingens uppstartsmöte i Östersund den 2 oktober 2018 blev det tydligt att projektägarna för VålTel vill att projektet ska tas vidare efter projektslut vid årsskiftet 2019/2020. Oxford Research föreslog därför en workshop tillsammans med styr- och referensgruppen om VålTels framtid. Denna workshop genomfördes sedan i anslutning till ovanstående i Åre i januari 2019. Workshopen innebar två övningar. I första övningen fick deltagarna rita upp en bild över VålTels långsiktiga vision och identifiera vägen dit. Den andra övningen innebar att deltagarna fick diskutera och skriva ner vad som kan göras på en gång för att göra den resterande tiden för VålTel så bra som möjligt (vid tidpunkten för workshopens genomförande kvarstod ett år av projektiden). Dessa diskussioner mynnade ut i en "att göra"-lista. Denna finns sammanställd i delrapport 1.

4. Resultat

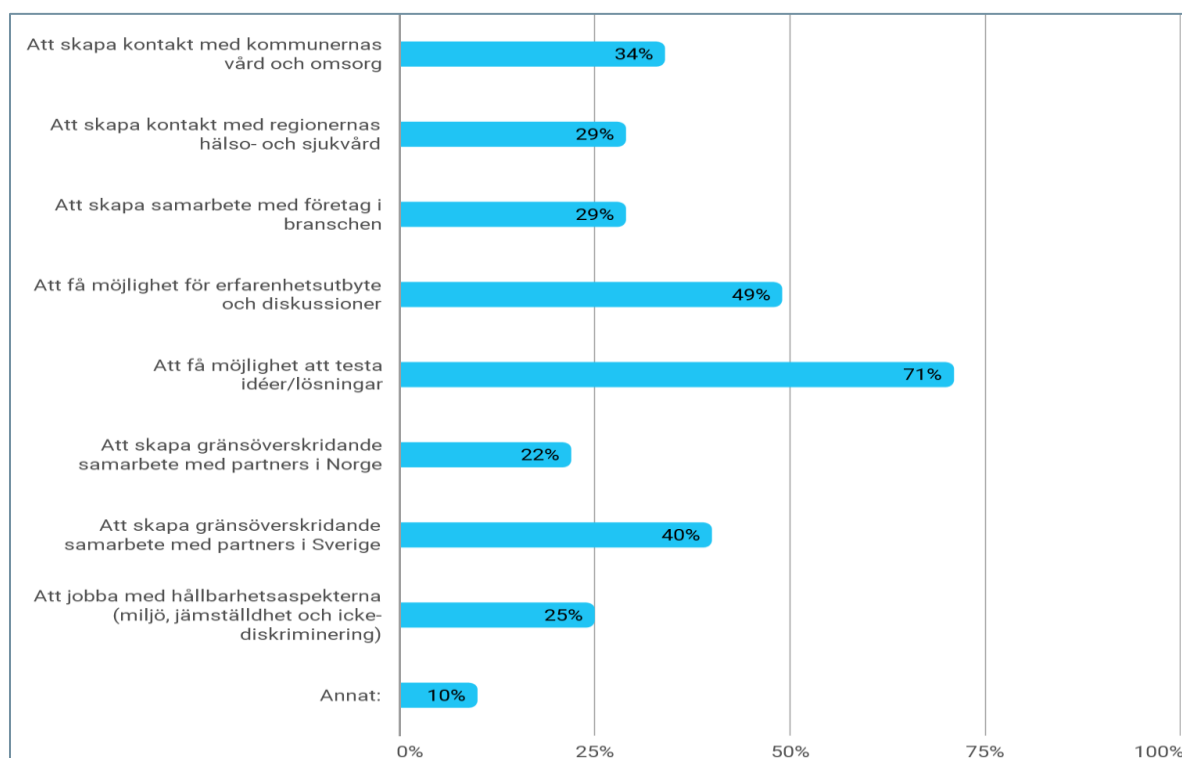
I följande avsnitt presenteras den kvalitativa och kvantitativa data som samlats in genom dokumentstudier, intervjuer, enkät, fallstudier och workshops angående EU:s fem utvärderingskriterier: relevans, ändamålsenlighet, effektivitet, samstämmighet och mervärde. Dessutom sammanfattas data relaterad till hållbarhetsaspekterna.

4.1 RELEVANS

Det här kapitlet sammanställer utvärderingens resultat kring hur relevant VålTels inriktning och aktiviteter har varit för målgruppen.

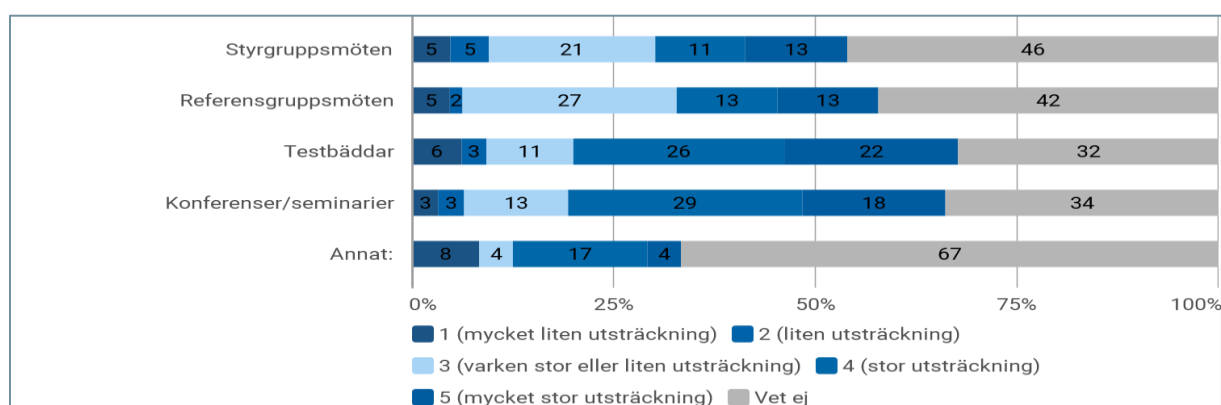
Enkätsvaren (figur 4) visar på att främsta behovet när det kommer till välfärd och teknologiska lösningar bland respondenterna har varit att få möjlighet att testa olika idéer och lösningar (71%). Därtill hade aktörerna behov av att byta ut erfarenheter (49%) och skapa kontakt och samarbete med partners i Sverige (40%), kommuner (34%), regioner (29%) och företag (29%). 25% av respondenterna såg ett behov i att jobba med hållbarhetsaspekterna.

Figur 4: Vilka utmaningar/behov har du/din organisation när det kommer till välfärd och teknologiska lösningar? (n=68)

Testbäddarna har varit mest relevanta för att möta behovet av att få testa lösningar enligt enkätrespondenterna (figur 5); 48% svarade i stor eller mycket stor utsträckning. 47% tyckte även att konferenser och seminarier anordnade av VålTel har varit mycket relevanta i förhållande till deras behov. Både styrgrupps- och referensgruppsmöten har varit relevanta i stor och mycket stor utsträckning för 23% respektive 26% av enkätrespondenter. Medan 27% anser relevansen av referensgruppsmöten varken stor eller liten. 10% tycker att styrgruppsmöten möter deras behov i liten eller mycket liten utsträckning. 9% gav samma respons för testbäddarna. Mellan 32% och 46% svarade "vet ej" vilken kan tyda på att respondenterna inte varit informerade eller/och involverade i de aktiviteterna.

Figur 5: I vilken utsträckning möter VålTels projektaktiviteter dina/din organisations utmaningar/behov? (n=?)

VålTel har tre huvudsakliga organ som ansvarar för projektet. Dessa är projektgruppen, styrgruppen och referensgruppen. För en detaljerad beskrivning av vem som deltar i grupperna, se delrapport 1.

Projektgruppen har haft en betydelsefull roll i att aktivera kommunerna och kommunicera möjligheterna att testa produkter, utvärdera processen och lära sig upphandla. Enligt intervjurespondenter har detta fungerat bättre med vissa kommuner, framförallt de som hade kommit längre i processen, och varit mer utmanande med andra kommuner, framförallt kommuner i anspänt ekonomiskt läge. Projektgruppen har även varit kontaktpunkt för företag som är intresserade av att delta.

Enligt flera intervjurespondenter har styrgruppen varit viktig för gränsöverskridande samarbetet och informationsflödet mellan norska och svenska projektpartners. Eftersom styrgruppen representerar både Norge och Sverige är erfarenhetsutbyte över gränsen en naturlig del i styrgruppsarbetet. Det personliga engagemanget från båda projektägarna, både på norska och svenska sida, samt gränsöverskridande har nämnts som framgångsfaktorer.

I referensgruppen träffas bl.a. kommunrepresentanter och det har fungerat bra för de som känner till VålTel och har kapacitet att delta. Däremot har VålTel inte lyckats få med mindre kommuner som oftast har ekonomiska problem enligt en av projektägarna. En kommunrepresentant menar att det i början inte var klart vad deltagandet i referensgruppen innebar. I referensgruppen är inte alla deltagande kommuner lika engagerade, vilket beror återigen på ekonomiska resurser men även politisk prioritering. Referensgruppen på svenska sidan hade vid tidpunkten av datainsamlingen inte träffat referensgruppen på norska sidan.

För att sprida information om VålTel genomförs olika aktiviteter såsom konferenser, temaseminarier, informationsturnéer med besök och möten, informationsdelning via sociala medier och andra nätverkansinsatser. Det finns ett projektstöd till projektgruppen med en kommunikatör och en grafiker. Dessa personer har bland annat tagit fram en informationsvideo³ om projektet, samt administrerar VålTels hemsida⁴ och Facebooksida⁵. Utöver detta har en rad kommunikationsaktiviteter planerats och genomförts/planeras att genomföras av projektgruppen, se delrapport 1.

³ Länka till video: <http://valtel.eu/>

⁴ Länka till hemsida: <http://valtel.eu/>

⁵ Länka till Facebooksidan: <http://valtel.eu/>

Flera intervjurespondenter nämnde informationsturnén där projektledaren åker runt i kommunerna och informerar om VålTel. Turnén har beskrivits som avgörande för att få till samarbeten och därmed projekten själva. Särskilt viktigt har den varit i början av projekt som haft en trög start. Hälsokonferensen som anordnades i mars 2018 samlade ca. 80 deltagare och gav en bra möjlighet för nätverkandet och presentation av testbäddarna. Däremot upplevdes det som svårt att få spin-off effekter på det. Enligt en av styrgruppsrepresentant hade man gärna haft mer uppslutning från norska sidan.

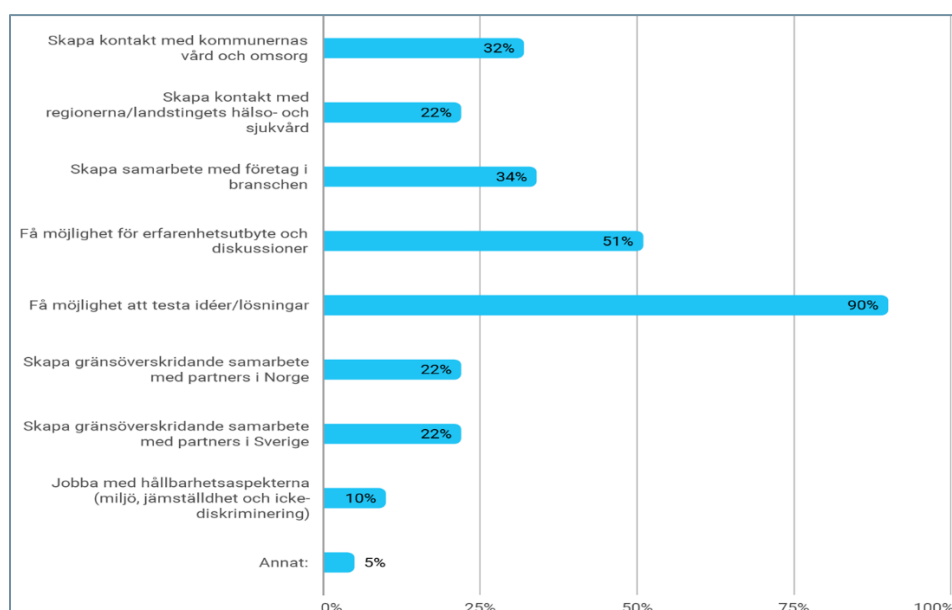
TESTBÄDDARNAS RELEVANS

Figur 6 visar att främsta anledningar varför aktörerna valde att vara med i en av testbäddarna var testmöjligheten (90%), erfarenhetsutbyte (51%) och att skapa kontakt med företag (34%), kommuner (32%) och primärvård (22%).

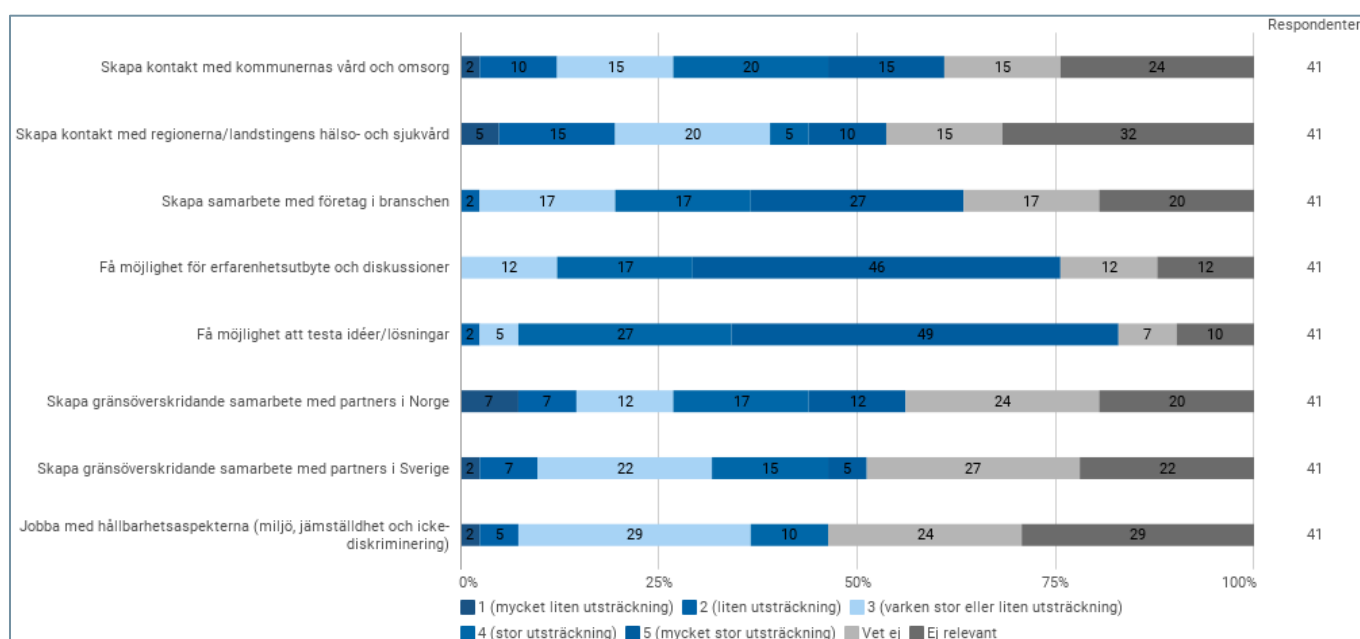
Figur 7 tydliggör att testbäddarna lyckades möta respondenternas behov i stor utsträckning, särskilt i att ge dem möjlighet att testa idéer och lösningar (76%) och möjlighet för erfarenhetsutbyte och diskussioner (63%). För nästan hälften av respondenterna (44%) möttes behovet av att skapa samarbete för företag i branschen i stor utsträckning. Behovet av att skapa kontakt med personal inom kommunernas vård och omsorg möttes av testbäddarna i stor utsträckning enligt var fjärde respondent (25%). För 40% av respondenterna har testbäddarna inte haft en särskild stor betydelse för att träffa regionernas hälso- och sjukvård vilket kan beror på att respondenterna inte haft det behovet. Detta understryks av att majoriteten av enkätrespondenterna arbetar inom kommun, vilket tyder på att kontakten med kommunernas och regionernas hälso- och sjukvård redan bestod sedan tidigare.

Testbäddarna bidrog till att skapa gränsöverskridande samarbete med Norge i stor utsträckning enligt 29% av respondenterna. Inte lika många (20%) tyckte det angående gränsöverskridande samarbete med Sverige. 29% tyckte att testbäddarna i varken stor eller liten utsträckning mötte behovet av att jobba med hållbarhetsaspekterna.

Figur 6: Varför var du/ din organisation med i testbädden? Jag/ vi ville: (n=41)

Figur 7: I vilken utsträckning mötte/möter testbädden dina/din organisations behov? (n=41)

RELEVANT MÖJLIGHET TILL SAMARBETE

Flera intervjurespondenter som jobbar på kommunal eller regional nivå nämnde den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning samt geografiska förutsättningar med långa avstånd till vårdmottagningar som anledning till att nya lösningar måste hittas.

Att hitta just digitala lösningar tillsammans med företag och kommuner har varit en anledning för flera att vara med i VålTel. En representant från region säger att VålTel ”smörjer för utveckling i kommuner och regioner samt sträcker ut en hand till näringslivet”. Företagsrepresentanter var mest intresserade av att få komma i kontakt med primärvården och få in en fot i processen för offentlig upphandling. För en av företagsrepresentanterna som intervjuades har den unika testmöjligheten med anslutna patienter varit mycket relevant, medan en annan ville lära sig mer om upphandlingsprocessen och marknaden i Sverige.

Att kunna byta ut erfarenheter och idéer på ett informellt sätt i möte mellan kommun, region och företag har varit ett behov bland flera intervjurespondenter. En representant från kommun ville gärna träffa andra kommuner och få inspiration kring nya lösningar samt hjälp med upphandling. En annan kommunrepresentant nämnde bättre nätverk och samverkan mellan norsk och svensk sida som syfte med deltagandet i VålTel.

Resultat från fallstudierna understryker det övergripande behovet bland deltagande aktörer att få testa olika lösningar. Testbäddarna mötte behoven av stöd, kunskap och finansiering samt skapade kontakt med företag och, i vissa fall, även med patienter. Stödet genom testbäddarna beskrevs som avgörande framgångsfaktor i genomförandet av testerna (se bilaga 4).

En kommunrepresentant nämnde att de hade genomfört en behovsanalys kring digitalisering både ur medarbetar- och medborgarperspektivet. Även om analysen kommer VålTel projektet till gagn borde den ha börjats tidigare enligt respondenten. En annan respondent säger att inte alla testbäddar svarade på ett uttalat behov inom verksamheten och att det var viktigare för VålTel projektet att få testet igång än att testresultat matchade ett visst behov.

4.2 EFFEKTIVITET

Effektivitet handlar om att undersöka genomförandeprocessen, det vill säga vägen till ett visst mål. Det här perspektivet innebär därför att man tittar på hur effektivt projektet har använt sin tid. Den övergripande frågan för perspektivet har varit: Hur har genomförandeprocessen gått till? Den besvarades med hjälp av data som samlats in genom skrivborsstudier, enkät, fallstudier och intervjuer.

PROJEKTETS GENOMFÖRANDE

VälTel hade svårt att komma igång i början av projektet. Detta berodde på oetablerade strukturer – både internt och externt. Ett naturligt nätverk bland kommuner och företag fanns inte och behövde först byggas upp. För att bygga upp nätverket och förtroendet har det personliga engagemanget, kompetensen kring vården och nätverket hos framförallt projektledaren och delprojektledaren beskrivits som avgörande. Flera intervjurespondenter sa att det är ”rätt person på rätt plats” både inom projektledning och för enskilda testbäddar.

Projektet beskrivs av flera intervjurespondenter som ett jättebra projekt som lider av för lite resurser och tid, vilket leder till att man inte hinner med allt. Interreg administration upplevs tung och kräver mycket resurser som man kunde lagt på arbete istället. Enligt flera respondenter har tidsrapporteringen varit en utmaning både p.g.a. svårförstådda mallar från Interreg men även för att deltagarna inte vet hur man ska eller inte hinner rapportera.

Rätt kompetens (till exempel inom hälso- och sjukvården och/eller IT) och mandat från kommun eller region att få jobba med dessa frågor har varit viktiga faktorer för att kunna arbeta med VälTel på ett bra sätt, säger två delprojektledarna. Enligt en av projektägarna kunde förankringen av projektets syfte och mål i början av projektet, framförallt hos kommunerna, ha varit bättre. Speciellt då kommunerna har haft svårt att se mervärdet i att vara med i VälTel. Dessutom har kommunerna haft olika förutsättningar vad gäller kapacitet för att delta i projektet, vilket har försvårat genomförandet. Flera intervjurespondenter nämnde att projektet inte (än) är förankrad i organisationen inom regionen. Politiken är inte med, vilket leder till att VälTel konkurrerar om fokus och stöd med det som görs inom regionen. Till exempel är digitaliseringsgruppen inom regionen inte med i VälTel.

Enligt flera respondenter har det varit svårt i början att få in företagen i processen för offentlig upphandling. Det har varit särskilt svårt för kommuner att få in företag. Här spelar E-hälsocentrum en viktig roll. E-hälsocentrum är ett indirekt resultat av VälTel, enligt projektägaren, där kommuner berättar om sina behov och företag kommer med lösningsförslag. Idag är flera företag med som medfinansiärer i VälTel och ser detta som en investering.

En delprojektledare säger att ett mål med VälTel har varit att involvera lokala företag, men det har både varit svårt att nå ut till dem och marknadsföra VälTel och att hitta rätt kompetens på lokal nivå. Nu ligger fokus på att involvera företag som har kompetens och/eller produkter som ska utvecklas. I några få testbäddar är dock lokala företag involverade (till exempel: digitala lås, viktigamammor, hemmonitorering).

Enligt en regionrepresentant har arbetssättet och kulturen inom regionen och mellan kommunerna kring hur digital teknik ska användas försvårat implementeringen. Att utveckla och få in IT-kompetens är en utmaning. Många deltagare inom vården ser möjligheterna med distansoberoende vård, men det finns även kritiska röster bland, till exempel, sjukvårdspersonal som ser en risk med färre arbetsplatser, enligt projektledaren.

Arbetsbelastningen för personal inom hälso- och sjukvården har nämnts av flera respondenter som en försvårande faktor för VålTels genomförande. Deltagare måste ha tid för att kunna vara med i projektet.

Att mittuniversitetet är med i projektet har varit värdefullt, enligt delprojektledaren. Deras fokus på e-learning och e-hälsa är intressant och delprojektledaren har haft viktig dialog med mittuniversitetet angående detta.

Angående intern kommunikation önskar en kommunrepresentant bättre struktur för intern informationsdelning, framförallt mellan kommuner och gränsöverskridande, om genomförda testbäddar. En företagsrepresentant sa att transparensen kring vad som pågår i testbäddarna och information kring till exempel andra pågående eller planerade projekt utanför VålTel hade kunnat vara bättre.

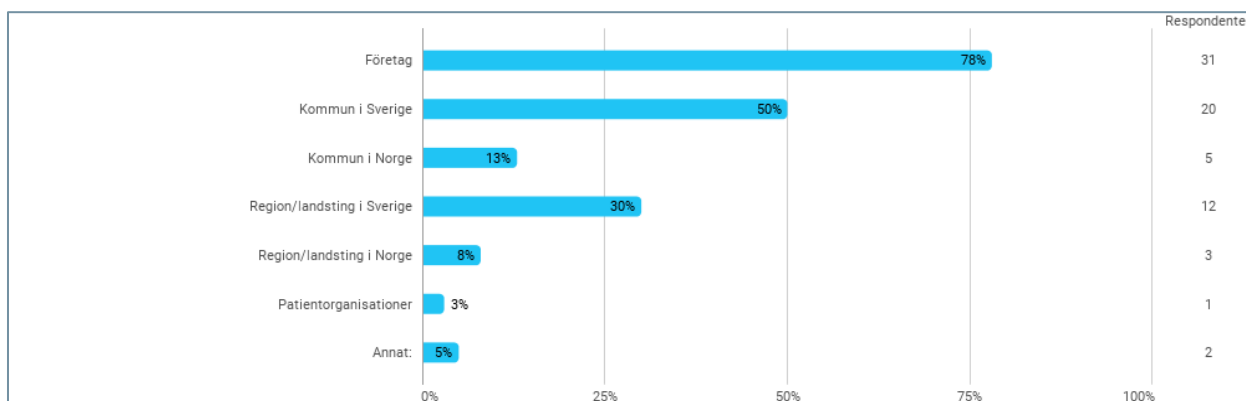
TESTBÄDDARNA GENOMFÖRANDET

Testbäddar genomförs nu under alla tre testlabbar (se bilaga 5). Att vara ute och träffa kommuner har varit viktig för att få igång testbäddarna. Enligt delprojektledaren har det varit svårt att starta testlabb 2 p.g.a. att förväntningar (medfinansiering) på de deltagande kommunerna var oklara samt den digitala omognaden.

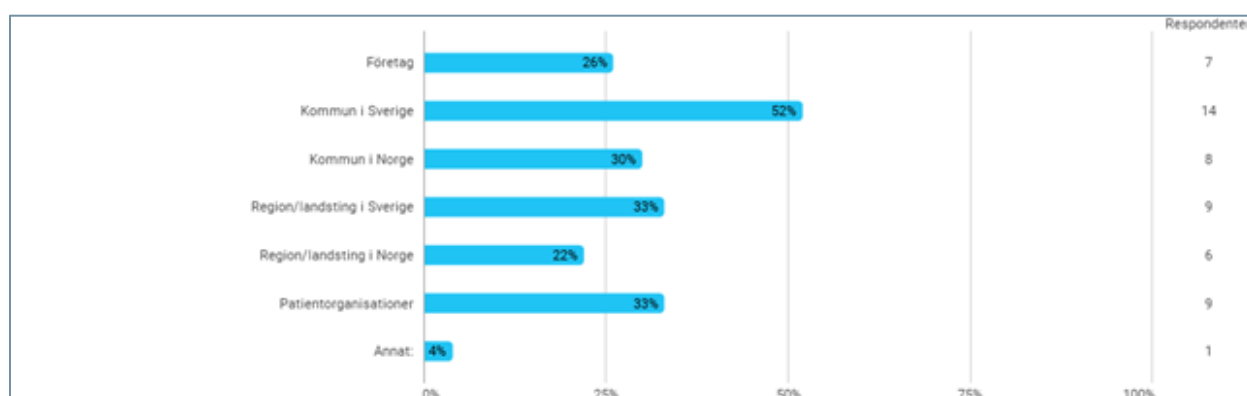
En sammanställning av enkätsvaren angående vilka aktörer man har fått samarbeta med och vilka aktörer man hade velat samarbeta med men som inte fanns med i testbädden ges i figur 9 och figur 10. Testbädden gav en bra möjlighet att samarbeta med företag för de flesta respondenter men även med kommun och region i Sverige. Samarbeten med deltagande patienter och personal nämndes under ”annat”. Ett betydligt mindre antal deltagare svarade på frågan om vilka aktörer man hade velat samarbeta med (figur 10), vilket kan tolkas som att respondenterna varit nöjda med samarbeten inom testbädden. Däremot hade mer än hälften (52%) velat samarbeta med kommuner i Sverige och 33% med regioner i Sverige. Dessutom hade var tredje respondent gärna samarbetat med en patientorganisation inom testbädden.

Potentiellt samarbete med patientorganisationer i testbäddarna hade lyfts i styrgruppen tidigare. För att göra VålTel synligare skulle projektet träffa patient- och brukarorganisationer. Enligt delprojektledaren har Östersund kommun träffat pensionärs- och anhörigföreningar i samband med behovsanalysen som gjordes av kommunen.

Figur 3: Vilka aktörer har du fått samarbeta med i testbäddens arbete? (flera svar möjliga) (n=40)

Figur 4: Med vilka aktörer hade du velat samarbeta med men som inte fanns med? (flera svar möjliga) (n=27)

För några testbäddar har det varit mer utmanande att hitta hälsocentraler och patienter som ville vara med. En anledning har varit att patientmålgruppen för testet har varit för liten (t.ex. patienter nydiagnostiserade med diabetes 2) och har fått definieras bredare (alla patienter med diabetes 2) för att få tillräcklig med deltagare. Hälsocentraler har varit överbelastade och inte kunnat prioritera VålTel, enligt delpjektledaren.

Idéer för en testbädd kan komma både från företag (som har en produkt eller tjänst som de vill utveckla) eller från kommuner (till exempel: behov av säker läkemedelshantering). En kommunrepresentant lyfter att hen genom VålTel fått ”insikter i tester som gjorts i andra, liknande kommuner som aldrig skulle ha gjorts annars”. Dock hade man kunnat vara mer strategiskt vid urval av testbäddar och vilka företag som ska vara med. Detta har delvis skett ad-hoc för att få igång testbäddar.

Enligt delpjektledaren är utvärderingen och uppföljning viktig för att fånga upp och ta vidare testbäddarnas resultat och effekter, såsom nya arbetssätt, förbättringar i arbetsmiljön och för patienterna. Här hjälpte Mittuniversitetet till med utvärderingen i en fallstudie, vilket upplevdes som relevant stöd.

En företagsrepresentant belyser brist på lärandeperspektiv i en annan fallstudie. Företaget i fråga upplevde att det inte fanns någon tydlig idé om hur lärdomar från testbädden skulle fångas upp och tas vidare framgent. Inför den svenska testbädden fanns inte heller någon skriftlig dokumentation att tillgå med lärdomar från den norska testbädden, vilket hade varit användbart för att nyttja fördelar med det gränsöverskridande samarbetet.

Enligt en fallstudierespondent från region/primärvården gav testbädden möjlighet att genomföra ett pilotprojekt som bestod av att testa en ny arbetsmodell (inom hemmonitorering). Denna möjlighet var mycket uppskattad då det annars hade varit tungt resurs- och tidsmässigt att genomföra på egen hand.

Enligt flera fallstudierespondenter från region och kommun har testbäddarna skapat nätverk mellan olika aktörer och framförallt kontakt med företag. Stödet man fick från VålTel i testbäddarna beskrevs som professionellt och avgörande i genomförandet av testerna.

Företagsrepresentanter som intervjuades inom fallstudierna tycker att de fått väldigt bra stöd under hela processen från VålTel projektet, framförallt från svenska sidan. Däremot har det, inom en fallstudie, varit en del missar i kommunikationen och engagemanget inom VålTel på norska sida. I början tog det väldigt lång tid innan något hände och ingen verkade veta vad exakt VålTel var eller skulle vara. Den övergripande upplevelsen har dock varit att VålTel har varit en kritisk

framgångsfaktor under uppstartfasen, från att komma igång och gå hela vägen till pilot och att nå stabilitet.

Enligt en företagsrepresentant saknas en tydlig informations- och kommunikationsstrategi kopplat till vad som pågår i och utanför regionen samt testbäddarna. Det finns risk för överlappande projekt som pågår samtidigt (t.ex. C3-Cloud som får finansiering från Horizon 2020), vilket skapar osäkerhet bland företagen.

En kommunrepresentant uppskattar finansiering av tid och utrustning samt kompetensen kring IT och lagstiftning som finns inom VålTels team eftersom deras enhetschef inte hade den. ”Vi hade inte varit där vi är just nu utan VålTel”. En annan kommunrepresentant säger att testbädden var väl förankrat från början och att det fanns en gedigen planeringen. All nödvändig planeringen gjordes inom testbädden/VålTel och det gjordes en grov plan om vad som behövdes inom VålTel innan det skrevs en detaljerad projektplan. Det blev en hel del fysiska möten samt korta avstämningar varje vecka som var viktiga för att hålla informationsflödet igång och granska aktiviteter gentemot projektplanen.

Samarbeten mellan företag och kommuner har fungerat bra, både enligt företags- och kommunrepresentanter i fallstudierna. Här nämns framförallt kommunansvariges engagemang och verksamheterna utvärderingar. Det var alltid tydligt vem man skulle vända sig till om det uppstod frågor och ingen av kommunerna kände att det saknades någon särskild aktör. Dessutom uppskattade en kommunrepresentant att processen inför att sätta upp den svenska testbädden var så pass verksamhetsnära, med bland annat en uppstartsdag där samtliga som var tilltänkta att arbeta med produkten fick tycka till och ställa frågor. VålTel har agerat som medlare mellan företaget och omsorgsaktören. Det sades att det behövdes ”en neutral part” som kunde organisera och ta ansvar för att processer kom igång och genomfördes, och att relevanta aktörer mötte varandra.

En kommunrepresentant i en av fallstudierna lyfte den goda kontakten hen har haft med sjuksköterskorna. De var lätta att få med i det testet eftersom de hade haft bra kontakt innan och var intresserade av nya lösningar. Enligt sjuksköterskan har testbädden fungerat jättebra. Hen trodde i början att hen skulle komma längre bort patienterna men så var inte fallet. Anledning varför det gick så bra är att hen har haft mycket kontakt med projektledaren för testbädden, veckovis och vid behov, och kunnat diskutera allt möjligt (utrustning, internetuppkoppling, hur mycket tid på olika saker, leveranser).

Den regelbundna kontakten inom VålTels projektledning (med representanter från både norska och svenska sidan) sägs även ha varit en framgångsfaktor, enligt regionrepresentant i fallstudie. Hen understryker att det gränsöverskridande samarbete som projektmål för VålTel, finansierad av Sverige-Norge programmet, var ett starkt incitament för att föra över en produkt från Norge till Sverige i en av testbäddarna.

En kommunrepresentant i fallstudie lyfter eldsjälar och därmed engagemanget inom primärvården som viktiga framgångsfaktorer både som sponsorer och, framförallt, som personer som jobbar aktivt med frågorna. Inom en fallstudie har det dock varit svårt att få upp användningen av produkten i verksamheterna trots gott engagemang hos kommunansvariga, enligt en företagsrepresentant. Det blev tydligt under testbäddens gång att det hade varit fördelaktigt med en person som varit ute i verksamheterna uppmuntrat användandet av produkten eftersom det ofta finns ett motstånd till att prova nya saker inom vården. Det hade varit bra om man kunnat få upp antalet användare i verksamheterna. Flera kommunrepresentanter från samma fallstudie menar att den stora utmaningen var tidsbristen. Det hade behövts mer tid för att kunna förankra testet bättre internt.

Samarbetet med företaget gick bra, enligt en kommunrepresentant i fallstudie, framförallt för att företaget var erfaren och kunnig av vårdmodellen.

En företagsrepresentant säger att hela projektet var otroligt spännande och en positiv upplevelse som helhet. Det fanns större skillnader mellan hur vården fungerar i Sverige gentemot Norge än väntat, men det gick väldigt bra att anpassa produkten genom workshops med alla kommunerna. Företagsrepresentanten understryker att företaget förmodligen aldrig hade tagit sig an den svenska marknaden om inte VålTel hade funnits. Om testbädden visar sig bli framgångsrik i Sverige (det vill säga leda till att kommunerna köper in produkten) kommer detta av uppenbara skäl vara mycket positivt för företaget. Dessutom kommer företaget ha det lättare att tävla i upphandlingsprocesser framgent, i och med att det i samband med testbädden fått kunskap om hur svenska upphandlingsprocesser fungerar. Däremot har det varit en utmaning för kommunrepresentanter att introducera ett norskt företag till svenska regler, särskilt vad gäller upphandling, något som har inneburit en något lägre startsträcka än vanligt med ett företagssamarbete.

Tekniska utmaningar, till exempel att hitta en digital lösning som passar alla mobiltelefoner, tillgång till snabb internet/uppkoppling ("många vita fläckar i länet") samt juridiska frågor kring till exempel patientinformation, har nämnts av flera fallstudierespondenter som utmaningar.

4.2 ÄNDAMÅlsenLIGHET

Ändamålsenlighet handlar om att undersöka hur väl ett projekt har nått sina mål. I och med föreliggande rapports kvalitativa natur och i och med att VålTel än inte är avslutat är detta ett något spekulativt kapitel, och bör kombineras med senare kvantitativa uppföljningar efter projektets slut. Den övergripande frågan som har undersökts i relation till ändamålsenlighet är: "Hur och i vilken utsträckning har VålTel bidragit till projektets mål?". Svaret på frågan baseras framför allt på projektlogiken samt datainsamlingen från enkäten, fallstudierna och intervjuerna.

VÅLTEl HAR BIDRAGIT TILL ATT SKAPA EN MÖTESPLATTFORM (MÅL 1)

Det är tydligt att många respondenter både från företag, kommuner och regioner upplever att VålTel har stöttat dem med att skapa nya nätverk för erfarenhetsutbyten, vilket ju svarar på projektets mål om att vara en mötesplattform för organisationer, företag och vård och omsorg, hälso- och sjukvårdsverksamheter. Även om det i vissa fall har varit svårt att engagera mindre kommuner och skapa samarbeten med företag visar dock fallstudierna att VålTel har involverat aktörer från både offentlig och privat sektor aktivt i projektets aktiviteter. Många respondenter sade även att utan VålTel hade de förmodligen inte fått kontakt med varandra, särskilt vad gäller möten mellan svenska och norska aktörer samt mellan kommun/region och företag.

FUNGERANDE, HÅLLBARA OCH KVALITETSSÄKRADE TESTLABBAR (MÅL 2-3, 6-9)

Utifrån VålTels lägesrapporter samt genom fallstudierna kan det konstateras att testlabbarna är aktiva och att det genomförts testbäddar inom samtliga. Detta svarar på målen 6–9 om att ha funktionella testlabbar, om tolkningen av "funktionell" innebär att testlabben fyller sin huvudsakliga funktion, det vill säga att generera testbäddar. VålTel har även som mål att testlabbarna ska vara fungerande och hållbara (2–3). Tolkningen av vad som är "fungerande" är inte uppenbar, men baserat på fallstudierna kan det i vilket fall konstateras att testbäddarna har genomförts enligt plan och att de genererat positiva resultat. Än är det dock för tidigt att se huruvida de lett till några effekter, och ingen av dem har än lett till faktisk implementering. Implementering sägs även av många vara en av de största utmaningarna. Vad gäller testlabbarnas kvalitet har den här utvärderingen fått mycket positiv återkoppling och att kvaliteten har garanterats genom VålTels

etablerade strukturer och professionella projektledning. Faktumet att projektet också anlitat en extern utvärderare bidrar även till att garantera projektets kvalitet.

FORSKNINGSPERSPEKTIVET – ETT MERVÄRDE (MÅL 4)

Ett av VålTels mål är att testlabbarna ska vara en tillgänglig forskningsarena. VålTel har etablerade kontakter på Mittuniversitetets campus i Östersund, och VålTels projektägare på den norska sidan är forskare vid ett universitet. Dessutom har projektet kontakt med doktorander på universitet som bidragit till vissa rapporter VålTel producerat. Dock är detta arbete mot att bli en tillgänglig forskningsarena förmodligen något som skulle kunna intensifieras. Detta eftersom forskningsperspektivet inte är något som har tagits upp av respondenterna, vilket tyder på att det inte är ett perspektiv som genomsyrar projektet. Däremot har projektägarna tecknat ett ”intensionsavtal kring forskningssamarbete” där VålTel har lagt grund. Två doktorandtjänster kopplade till välfärdsteknologiska lösningar är pågående och avslutas snart. En av dem belyser patienternas upplevelse av distansoberoende vård.

Vi vill ändå poängtera att ett sådant forskningsperspektiv inte är typiskt för ett territoriellt samarbetsprojekt. Att forskningsperspektivet finns med är tack vare mycket engagerade projektägarna som ser behovet och potentialen i att VålTel inkluderar forskningen och skapar därmed ett mervärde genom ökad kunskap.

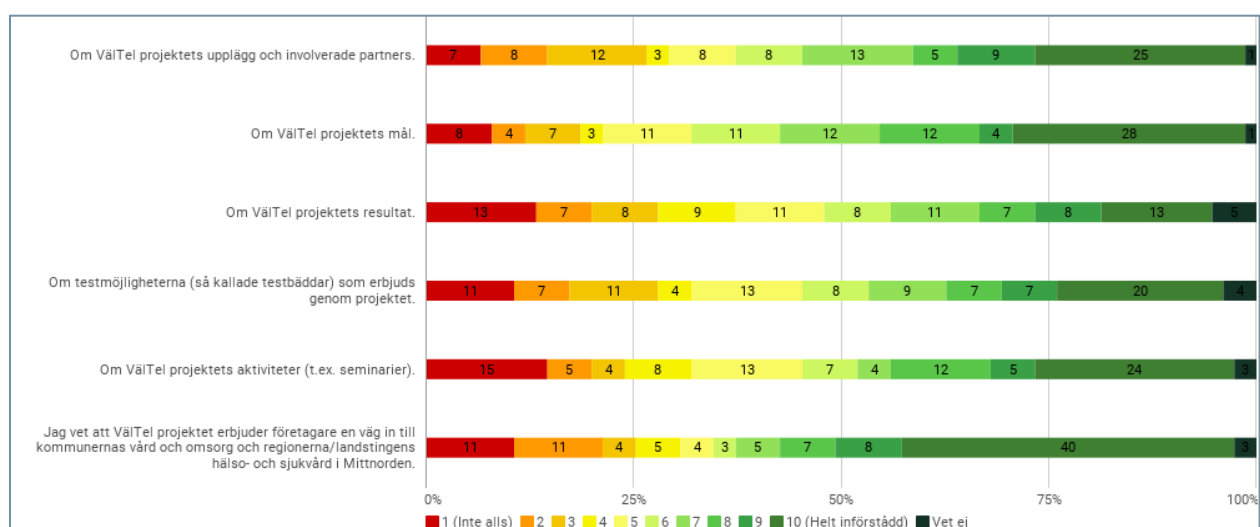
MÅNGA AKTÖRER SOM INTE HAR SÅ BRA KOLL PÅ VAD VÅLTEL GÖR (MÅL 5)

Figur 8 visar svaren på uttalandet om att man känner sig väl informerad angående flera komponenter av VålTel. 67% känner sig väl informerad om VålTels mål och 63% vet väl att VålTel erbjuder en möjlighet för företag att komma in i vårdssystemet. Däremot känner sig 48% inte särskilt väl informerade om VålTels resultat varav 13% svarade inte alls. Detta kan bero på att det inte fanns många resultat tillgänglig när enkäten genomfördes. Testbäddsresultaten färdigställs just nu och görs tillgänglig på hemsidan. 15% känner sig inte alls informerade om VålTels aktiviteter såsom seminarier. Det kan bero på att projektet inte har lyckats nå ut med denna information genom sina kanaler. I flera fall har seminartillfällen nämnts först i efterhand på till exempel Facebooksidan.

Det är flera representanter från kommuner som inte känner sig väl informerad om framförallt VålTels resultat och testmöjligheten som erbjuds. Bristande förankring just inom denna målgrupp som diskuteras ovan kan vara en förklaring för det. Några få från företag och då framförallt de som inte deltar aktivt känner sig oinformerade om VålTel och dess aktiviteter.

Med tanke på att enkäten genomfördes bland respondenter som har haft kontakt med VålTel, tyder resultaten på att den kommunikationen inte har fungerat särskilt bra. Här spelar säkert in att det inte funnits avsatta projektmedel för kommunikation och därmed brist på kunskap och kapacitet för att jobba med de delarna.

Figur 8: Jag känner mig väl informerad... (n=75)

ORGANISATIONERNAS OCH FÖRETAGENS FoU OCH INNOVATIONSFÖRMÅGA (PROGRAMMETS MÅL)

Sverige-Norge programmets specifika mål under insatsområdet Innovativa miljöer lyder: Öka organisationernas och företagens FoU och innovationsförmåga. VålTel har lyckats engagera projektets målgrupp. Flera företag deltar som medfinansierare och som stödmottagare (se tabell 1). Enligt intervjurespondenterna från region och kommun samt företag (se avsnitt 4.2) har VålTel bidragit till ökat erfarenhet inom FoU genom att testbäddarna gav möjlighet för att testa nya arbetsmodeller och innovativa produkter. Även om VålTel har jobbat verksamhetsnära har forskningsperspektivet funnits med. Ett ”intensionsavtal kring forskningssamarbete” har tecknats mellan projektägarna. Testbäddarnas utvärderingar bidrar till lärandet.

Innovationsförmåga bland företag har stärkts genom att de har fått testa sina produkter tillsammans med verksamheter inom primärvården och delvis tillsammans med patienter. Dessutom har deltagande företagen fått en fot in i primärvården och lärt sig mer om offentlig upphandling. Norska företag har lärt sig mer om den svenska marknaden. Genom att VålTel involverade några lokala företag har arbetstillfällen säkrats. Ett av testföretagen flyttade till regionen.

Dessutom finns exempel på testbäddar som har led till upphandlingar. SkillAid-appen befinner sig i en direktupphandlingsprocess och inom hemmonitorering har företaget ImagineCare fått ett tilldelningsbeslut.

Tabell 1: Interregs indikatorer

Projektets aktivitetsindikator som beskrivna i beslut	Antal enligt projektbeslut	Hittills uppnått sedan projektstart
Antal företag som får stöd för att introducera för företaget nya produkter	15	13
Antal företag som får stöd för att introducera för marknaden nya produkter	15	13
Antal företag som får stöd	15	33
Antal företag som deltar i gränsöverskridande, transnationella eller interregionala forskningsprojekt	15	3
Långsiktiga formaliserade samarbetsavtal mellan olika forskningsinstitut	2	1
Demonstrations- och testprojekt	3	14

Antal deltagande organisationer i gränsöverskridande forskningsprojekt (RegionJH, Helse Nord Trøndelag och Tfou)	18	4
Antal forskningsinstitut som deltar i gränsöverskridande, transnationella eller interregionala forskningsprojekt (Tfou, HNT och MIUN)	4	3

4.4 SAMSTÄMMIGHET

Samstämmighet handlar om hur väl ett visst initiativ stämmer överens, alternativt överlappar, med andra initiativ och projekt som pågår inom samma tematiska eller geografiska område. Den övergripande frågan som den här utvärderingen har utgått från i relation till samstämmighet är: ”Hur väl stämmer VålTel överens med andra pågående projekt och initiativ i regionen?” Frågan har besvarats med hjälp av datainsamling genom intervjuerna, fallstudierna och skrivbordsundersökningen.

Det finns ett flertal EU-finansierade projekt som pågår samtidigt som VålTel med liknande mål och syfte inom välfärdsteknologin. Här finns det potential för att hitta synergier. Interreg Sverige-Norge finansierar två ytterligare projekt som jobbar med välfärdsteknologiska lösningar tillsammans med verksamheter och företag, nämligen eTEAM – för välfärdsteknologi och SOL – Support quality Of Life. Inn2Health är ett projekt som skapar branschöverskridande samarbete för teknik och innovationer som utgår från behov i vård och omsorg. Projektet finansieras av Regionala utvecklingsfonden, Tematiskt mål 1. En företagsrepresentant nämnde C3-Cloud finansierad av Horizon 2020 med Region Jämtland Härjedalen som projektpartner.

En intervjurespondent sa att synergier skulle kunna hittas i regionens arbete inom digitalisering. Det har även sagts att det förmodligen skulle kunna göras mer för att samarbeta med projekt på Mittuniversitetet och med norska aktörer.

På ett strategiskt sätt bidrar VålTel till implementeringen av regeringens och SKL:s vision för e-hälsa 2025. Detta genom att VålTel bidrar till att skapa och testa en digital arbetsmiljö som fungerar för både medarbetarna och brukare.

Den Regionala Utvecklingsstrategin för Region Jämtland Härjedalen är under revidering och ska antas under hösten 2020. Här finns det stort potential för VålTel att föra in viktiga lärdomar från projektet angående välfärdsteknologiska lösningar och förutsättningar för innovation.

HÅLLBARHETSASPEKTERNA

Genom att använda hållbarhetsaspekterna, miljö, mångfald och jämställdhet, som verktyg i projektet kan innovationsförmåga öka och resurs- och energiförbrukningen minska⁶.

Flera intervjurespondenter säger att projektet har pratat mycket om hållbarhetsaspekterna till exempel i samband med planering för e-hälsodagen (jämn fördelning av kvinnor och män som föreläser, i styr- och referensgruppen). Angående miljö har projektet sett till att resandet, och därmed utsläpp av växthusgaser, minskat.

I workshopen som diskuterade hur VålTel har jobbat med hållbarhetsaspekter nämndes att huvudprojektledaren, en delprojektledare och en ledamot i styrgruppen är utbildade i 4R (en

⁶ <https://tillvaxtverket.se/vara-tjanster/guider-och-vagledningar/handbok-for-eu-projekt/ansoka/sa-bedomer-tillvaxtverket-er-ansokan/hallbarhetsaspekter.html>

jämställdhetsmetod), varav en av dessas utbildningar finansierades av VålTel. Enligt projektet bidrar hela VålTel till hållbar utveckling genom att bidra till utveckling av distansoberoende teknologi i testerna. Under hösten 2017 och våren 2018 har arbetet med de hållbarhetsaspekterna resulterat i att det i projektdirektivet nu finns nedskrivet inom vilka områden projektet behöver vara uppmärksam. Detta gick som underlag och beslut till första styrgruppsmötet i januari 2018. Här fokuserar projektet på att verkställa en jämn fördelning av kvinnor och män och ger möjlighet till minskat resande genom till exempel digitala möten.

På workshopen sades även att projektet på sikt bör ge ökad jämlikhet vad gäller tillgänglighet till vård men man sa inte hur och vilka aktiviteter projektet skulle ta för att nå dit.

4.5 MERVÄRDE

Mervärde handlar om att undersöka vad för indirekta eller oväntade resultat och effekter ett visst projekt får. Den övergripande frågan som utvärderingen har förhållit sig till vad gäller mervärde har varit: ”Vad har VålTel skapat för mervärde?”, och ett särskilt fokus har lagts på vad för mervärden som har genererats ur det gränsöverskridande samarbetet. Frågan har framför allt besvarats genom enkät, intervjuer och fallstudier.

Enligt de öppna svaren som samlades in via enkät har deltagare i VålTel fått ett bredare nätverk på både svenska och norska sidan samt ett tätare samarbete mellan kommunerna. Att kunna skapa samarbete med företag har varit värdefullt. Möjlighet till erfarenhetsutbyte och nya erfarenheter av att jobba i Interreg projekt har nämnts som mervärde av att ha varit med i VålTel.

Stödet man har fått genom VålTel samt professionell facilitering vid uppstart av testbädden och uppskalning av tjänst samt själva möjlighet att testa tekniska lösningar ”i verkligheten” lyftes av enkätrespondenter. VålTel har skapat mervärde genom att ha skapat en kontext att verka ifrån.

En kommunrepresentant från fallstudierna sa att kommunen aldrig hade kommit i kontakt med just den här produkten utan VålTel. Dessutom uttrycktes åsikten att även om de kanske hade kunnat genomföra ett liknande projekt med en svensk leverantör utan VålTel så hade det aldrig gått med en norsk leverantör i och med hur svårt det var rent avtalsmässigt och med GDPR.

VålTel behövs för att hjälpa regionen med resurs- och tidsbrist att ta ur sig och jobba smartare, enligt en intervjurespondent från fallstudierna. Testbädden gav mycket nytta i det avseende. Testbädden har haft en tydlig effekt vad gäller fördomar som sjukvården har kring egenvård. Testbädden visade att de flesta patienter vill och kan ta mer ansvar och bedriva egenvård. Ett samarbete med potentiella partner i Norge har inte diskuterats än men är absolut intressant enligt regionen.

Ett viktigt värde som kommunerna tar upp är kontaktnäten de knutit under processen. Det har skapat ingångar till regionen och emellan kommunerna själva. Det tror de båda kommer att vara till stor nytta för framtida samverkan mellan kommunerna.

LÅNGSIKTIGHET

Under den här utvärderingens uppstartsmöte i Östersund den 2 oktober 2018 blev det tydligt att projektägarna för VålTel vill att projektet ska tas vidare efter projektslut vid årsskiftet 2019/2020. Flera intervjurespondenter sa att det som har byggts upp (nätverk, kunskap) måste leva vidare på ett eller annat sätt. I enkäten skrev en respondent att VålTel kommer på sikt att betyda mycket för det nya tänket inom vård och omsorg. Tekniska lösningar kommer att säkerställa vårdkvalitet samt underlätta den mänskliga kontakten mot vårdtagare. En annan enkätrespondent tycker att

funktionen som VålTel har haft/ fortfarande har borde på något vis permanentas eftersom hen tror att det ofta leder till ett effektivare och smidigare arbetssätt.

Det har diskuterats bland annat på styrgruppsmöte om och huruvida VålTel skulle kunna institutionaliseras och "hitta ett hem" inom till exempel e-hälsocentrum eller Innovationskliniken. Det har också pratats om VålTel som har blivit ett varumärke i regionen. Under framtidsskworkshopen som genomfördes i januari 2019, sammanställdes en Att-göra lista för olika aktiviteter som ska påbörjas nu för att skapa långsiktighet (se delrapport 1). Framtidskonferensen som äger rum i november 2019 är en aktivitet som ska öka spridning av resultat och lärdomar.

I september 2019 lämnades en ny ansökan (VålTel 2.0) till Interreg Sverige-Norge programmet.

DET GRÄNSÖVERSKRIDANDE MERVÄRDET

Uppfattningarna om mervärdet av samarbetet mellan Norge och Sverige har varit något blandade. Vissa, framförallt representanter från kommuner, har inte sett något större mervärde än att det sått frön om att eventuellt samarbete med grannlandet någon gång i framtiden. En kommunrepresentant sa att det hade varit intressant för att lära sig mer men att man inte hade tagit steg för att skapa ett samarbete över gränsen.

För företag som deltagit i en gränsöverskridande testbädd har mervärdet generats genom att man har lärt sig mycket om hur vården fungerar, offentlig upphandling och marknaden (i det fallet i Sverige). Detta särskilt då samarbetet skapat en form av legitimitet, genom att peka på att en viss produkt är etablerat eller redan har testats i ett annat land. Ur ett regionalt näringslivsperspektiv har det därför varit framgångsrikt och de företag utvärderingen talat med har stora förhoppningar om att kunna sälja mer produkter i framtiden i och med breddade nätverk. VålTel och testbäddarna hade dessutom gett dessa företag en bättre behovsförståelse, och en bättre förståelse för hur offentlig upphandling fungerar. Dessa insikter sades vara viktiga för framtida produktutveckling och lanseringar.

Under genomförandet har projektet stött på olika utmaningar och hinder i det gränsöverskridande samarbete. Även om liknande utmaningar såsom bemanningsproblem inom vården, geografiska avstånd, intresse för digitala lösningar, bildar en bra grund för samarbete, kan dessa även försvarar lösningsfinnandet. Trots många likheter finns det även skillnader mellan länderna som till exempel olika strukturer i vårdssystemet. Medan vårdssystemet i Norge styrs på nationell nivå, ligger ansvaret i Sverige på regional nivå (landsting). Hur man hantera patientuppgifter skiljer sig åt i lagstiftningen. Faktumet att Sverige är ett EU-medlem medan Norge inte är det har bl.a. lett till tullavgifter och förseningar när man ville skicka teknisk utrustning för test över gränsen.

5. Slutsatser

I följande avsnitt sammanfattas och analyseras datainsamlingens resultat och preliminära slutsatser dras.

VÅLTEL RELEVANT I FÖRHÅLLANDE TILL DELTAGARNAS BEHOV

Deltagare från kommuner och regioner nämner främst behovet av att hitta digitala lösningar för att möta utmaningarna inom vårdverksamheten, medan företag ser främst möjligheten av att komma in i verksamheten och processen för offentlig upphandling. Både enkät- och intervju svaren visar på att VålTel har varit relevant i förhållande till deltagarnas behov. Framförallt möjligheten till att testa nya idéer och produkter har varit mycket relevant för alla deltagande aktörer. Dessutom har VålTel skapat en informell möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan regioner, kommuner och företag som många har haft behov av. Det har varit mest relevant för representanter från kommun

att komma i kontakt med andra kommuner för erfarenhetsutbyte, medan det har varit mycket relevant för företag att skapa kontakt med regioner/kommuner, delvis även över landsgränsen, och att lära sig mer om den offentliga upphandlingsprocessen.

TESTBÄDDARNA MEST RELEVANTA PROJEKTAKTIVITETER

Testbäddarna har varit mycket relevanta i förhållande till deltagarnas behov av att få testa innovativa lösningar, lära sig om de olika processerna som till exempel upphandling. Testmöjligheten i samverkan med primärvården, kommunen och delvis patienter har beskrivits som unik. Stödet i genomförandet som deltagarna fick genom testbäddarna har varit avgörande. Även konferenser och seminarier anordnade av VålTel har varit relevanta för deltagarnas behov av att lära sig mer av andra samt att skapa kontakt och nätverk.

FÖR LITE ELLER FÖR SENT BEHOVSANALYS

En respondent nämnde att behovsanalys inom verksamheten genomfördes men tyvärr lite för sent för att fullt ut kunna utnyttja dess resultat i projektet. Enligt en annan respondent fanns det inte ett uttalat behov av testbäddarnas testresultaten eller -produkter. Här såg respondenterna förbättringspotential.

OKLARA INTERNA STRUKTURER I BÖRJAN

Det är tydligt att i början av VålTels projekttid var det mycket som inte var på plats, framför allt vad gäller internstruktur och ansvar för interna processer. Detta bidrog till att det tog lång tid att starta upp projektet och komma igång. Detta är inte unikt för VålTel utan något som ofta drabbar nya projekt av liknande slag. Sedan VålTel fått en tydligare projektledning och interna strukturer för arbetsprocessen har projektet hanterats mer effektivt.

STORT ENGAGEMANG OCH PROFESSIONELLT SAMARBETE

Erfarenheter som delats genom både enkäten och fallstudierna visar på att VålTels projektstöd och samarbete upplevs som mycket professionellt och strukturerat. Kompetens i ämnet, kunskap om regionspecifika utmaningar, bra nätverk och personligt engagemang bland projektledarna- och ägarna samt styr-, referens- och projektgrupp har varit framgångsfaktorer. Kontinuerlig avstämning och lyhördhet för varandras idéer och förslag bidrog till att samarbetet upplevs som professionellt.

FÖRANKRING

Projektet delvis missade att tydlig förankra syfte och mål i början av projektet. Framförallt mindre kommuner i regionen med begränsad kapacitet och ekonomiska resurser har haft svårt att förstå vad VålTel handlar om och därmed möjligheterna samt vikten av deras deltagande. Mer fokus kunde även ha lagts på politisk förankring med tanke på långsiktighet och resultatens fortlevnad efter projektets slut.

BRISTANDE STRUKTURER FÖR INTERN INFORMATIONSDELNING

Flera aktörer har lyft att de gärna skulle vilja se ett bättre system för informationsdelning inom projektet och mer kontinuerlig informationsdelning. Flera respondenter har efterfrågat ett mer strategiskt arbetssätt, särskilt vad gäller informationsdelning mellan Norge-Sverige och mellan testbäddarna. Rent praktiskt har Sharepoint inte fungerat bra för att göra informationen tillgänglig.

EXTERN KOMMUNIKATION SLÄPAR EFTER

Framför allt enkätsvaren visar på att VålTel inte har lyckats att kommunicera projektets mål och resultat fullt ut. Här finns potential att utnyttja befintliga strukturer, såsom hemsidan, för att sprida resultat och kunskap bland projektets deltagare men även utöver dessa.

VIKTIGA SAMARBETEN

VälTel har lyckats engagera de aktörer – primärvård, kommuner och företag – som behövs för att nå projektets mål. Ett önskemål bland enkät- och intervjurespondenter var att skapa kontakt med patientorganisationerna. Samarbeten med forskningsinstitutioner är på väg att utvecklas.

TESTBÄDDARNAS FRAMGÅNGER OCH UTMANINGAR

De tre fallstudierna levererar goda exempel på genomförda testbäddar. Samarbeten mellan region/primärvård, kommun och företag blev till och stödet från VälTel var, enligt alla respondenter, avgörande för att skapa kontakt och få igång tester. Både region och kommun fick hjälp att upphandla företag, medan företag fick lära sig mer om den offentliga upphandlingsprocessen, inklusive gränsöverskridande sådan. Testbäddarna har även bidragit till produktutveckling, vilket av uppenbara skäl har varit värdefullt för att göra en produkt ännu mer attraktiv. Testmöjligheten som VälTel skapar, framförallt med anslutna patienter, är unik och företagen har lärt sig mycket och fått ändra angreppssättet för att hitta bästa vägen framåt. Företagen har även sett att VälTel varit värdefullt i form av en arena för att få träffa och nätverka med relevanta aktörer och potentiella framtida kunder. Tekniska och juridiska utmaningar har försvarat testbäddarnas genomförande. Bättre intern förankring av test/produkt hos deltagande aktörer och bättre informationsdelning av resultat kom fram som potentiella utvecklingsområden för testbäddarna.

VÄLTEL UPPFYLLER SINA MÅL I STOR UTSTRÄCKNING

VälTel har lyckats skapa en mötesplats för erfarenhetsutbyte mellan primärvårdsverksamheten och företagen (mål 1). Projektet har skapat tre fungerande testlabbar inom önskade tematiska områden och i samarbete mellan offentlig och privat sektor. Alla tre testlabbar har generat testbäddar som genomförs på ett strukturerat sätt och följs upp genom utvärderingsrapporter (mål 2-3, 6-9). VälTel har lagt grund för ett forskningssamarbete och flera forskningsarbeten releaterad till VälTel är igång (mål 4). Forskningsrelaterade aktiviteter är ett viktigt komplement till VälTel's operationella arbete inom sjuk- och hälsovård. Det finns förbättringspotential i kommunikation om VälTel både internt och externt. Projektet har haft svårt att nå ut till sin målgrupp och att förankra projektets mål och syfte i ett tidigt skede. Bristande resurser för kommunikation ledde till att projektet saknade kapacitet och kompetens inom kommunikation, vilket orsakade svårigheter att nå ut. Kommunikationskanaler såsom hemsida och sociala medier har hittills inte använts till sin fulla potential för att höja kunskap om projektet och sprida resultat. Nu när många resultat återrapporteras från testbäddarna ska tiden som finns kvar i projektet användas för att nå mål 5.

VÄLTEL BIDRAR TILL PROGRAMMETS MÅL

VälTel har lyckats nå ut och involvera företag i innovationsarbetet tillsammans med offentliga organisationer inom vården. Genom unika testmöjligheter som erbjuds i testbäddarna har regioner, kommuner och företag fått möjlighet att ingå i processen, lära sig mer om offentlig upphandling och testa nya innovativa lösningar. Kunskapsuppbyggnad och -överföring mellan offentlig och privat sektor är påtaglig i VälTel projektet och beskrivs detaljerat i, till exempel, utvärderingarna av testbäddarna. Testbäddarna, och därmed VälTel, har bidragit i stor utsträckning till teknisk utveckling och innovationsförmåga inom välfärdsteknologin.

VÄLTEL HAR POTENTIAL ATT LEVA VIDARE

Projektet började tidigt att tänka på vad som ska hända med projektets resultat efter avslut. En önskan om och en oro över hur detta skulle ske togs upp av flera respondenter. Med två insitutioner från både Sverige och Norge, E-hälsocentrum och Innovationskliniken, som har ansvar och känner ägarskap för projektet, finns det potential för VälTel att "hitta ett hem". Naturligtvis krävs det resurser och finansiering för att driva igenom detta. Dessutom har projektteamet lämnat in en till

ansökan till Interreg Sverige-Norge programmet för projektet VålTel 2.0. Intresset för en fortsättning på ett eller annat sätt är stort framför allt på regional nivå och från företagen.

STORT STRATEGISKT POTENTIAL

Det finns flera pågående EU-finansierade projekt som VålTel kan lära sig av och som i sin tur kan bli inspirerade av VålTels resultat. Med den nationella visionen om e-hälsa 2025 och den pågående revideringen av den regionala utvecklingsstrategin i Jämtland-Härjedalen finns stor potential för VålTel att bidra strategiskt med lärdomar och goda exempel.

OUTNYTTJAD POTENTIAL I ARBETET MED HÅLLBARHETSASPEKTERNA

Projektet har jobbat med aspekter av miljö, mångfald och jämställdhet i sitt genomförande. Men det finns ännu outnyttjad potential för projektet att använda hållbarhetsaspekterna ”som hävstång” för att bidra till grön och inkluderande tillväxt. Framför allt inom testbäddarnas innovativa miljöer kan hållbarhetsaspekterna bidra till att föra in nya kompetenser och tankesätt.

GRÄNSÖVERSKRIDANDE UTBYTE

Det gränsöverskridande arbete har varit en naturlig del av VålTel genom att projektägarna, -ledare och -partners representerar både Sverige och Norge. Styrgruppens regelbundna möten har varit viktiga för informationsflödet över gränsen. En testbädd genomfördes i Norge och flyttades sedan över till Sverige, dvs. gränsöverskridande erfarenhetsutbyte har skett i projektet.

BEGRÄNSAT GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETE OCH OKÄNDA HINDER

Däremot är exempel på gränsöverskridande samarbete i testbäddarna sällsynta. En intressant observation är att få av de hörda aktörerna uttryckte ett behov av att samarbeta gränsöverskridande mellan Sverige-Norge. Det var något som sågs som positivt, men mer som ett mervärde snarare än ett behov. Dessutom försvårar vissa skillnader och hinder, såsom i lagstiftningen, mellan Sverige och Norge ett effektivt samarbete.

EXTERNA FAKTORER SOM PÅVERKAR

Ett projekts effektivitet påverkas oundvikligen av externa faktorer. I VålTels fall har aspekter som juridiska frågor om personlig integritet och överbelastad personal inom vård och omsorg varit särskilt problematiska. Detta är något som relaterar till större frågor än projektets interna strukturer och kräver åtgärder som står utanför projektets kontroll.

6. Rekommendationer

Utifrån utvärderingens resultat och slutsatser har rekommendationer formulerats som kan vara relevanta, till exempel, vid en ytterligare projektansökan eller på vägen att nå långsiktighet i projektet.

- Det finns ett stort behov bland aktörer från region, kommun och företag att kunna samarbeta och få testa innovativa välfärdsteknologiska lösningar som möter demografiska och geografiska utmaningar. Därför bör VålTel projektet fortsätta genom till exempel ett följdprojekt eller institutionaliseras (dvs. ”hitta ett hem”) inom existerande strukturer som E-hälsocentrum.
- För att säkerställa att deltagarnas (dvs. regionens, primärvårdens, kommunens, företagens) utmaningar och behov möts av testbäddarna borde behovsanalyser göras i god tid innan testbädden drar igång. Om inte projektet har resurser för det, borde projektet inom testaktiviteterna tar vara på behovsanalyser som görs av till exempel kommunerna.

- Testbäddarna ger en unik och informell möjlighet att testa innovativa idéer/lösningar och ger stöd i genomförandet som är avgörande för implementeringen av testerna. Testbäddarna bör därmed bibehållas och utvecklas vidare.
- Särskilda behov såsom att (svenska) kommuner vill träffa (svenska) kommuner eller att företag vill lära sig mer om offentlig upphandling (i Sverige) skulle kunna göras mer explicit i framtida projektaktiviteter. Till exempel kan detta göras genom en online kurs om offentlig upphandling för företag.
- Viktigt att deltagande aktörer i projekt (inklusive ledning) har den kunskap och de resurser (tid) som behövs för att vara med i samarbetet.
- För att säkerställa att resultat och effekter av projektet relaterar till utmaningar – dvs. att ”rätt” aktiviteter genomförs i projektet och att målgruppen för både aktiviteter och resultat är definierad – rekommenderas att skapa en projektlogik för projektet bestående av utmaning-aktivitet-målgrupp-utfallsmål-resultatmål-effektmål. Detta bör ske i början av projektet och bör förankras med hela projektgruppen.
- För att säkerställa ändamålsenlighet även för testlabbarna bör en insatslogik skapas (se projektlogik) för varje testlabb där en testbädd är en aktivitet med definierad målgrupp och målsättningar.
- Forskningsperspektivet och -arbetet bör kommuniceras ut ännu mer som ett viktigt komplement till VålTel's operativa arbete.
- Använd resterande tid i projektet för att sprida projektens resultat! Ett enkelt sätt är att använda existerande hemsidan och Facebook-profilen. Framtidskonferensen anordnad av VålTel i november 2019 är ett bra initiativ för att sprida resultat bortom projektens deltagare. Deltagandet på andra externt anordnade konferenser och seminarier är ett annat effektivt sätt att nå ut.
- Lägg redan i början av projektet fokus på att förankra projektets mål och syfte med målgruppen och tydliggör möjligheter och förväntningar.
- Med blick på långsiktighet se till att det finns intresse för projektets resultat och förankring i det politiska systemet.
- Att öronmärka resurser för intern kommunikation rekommenderas samtidigt som det är viktigt att ansvaret för intern kommunikation är tydligt uppdelat mellan nyckelpersoner. En viktig förutsättning för fungerande intern kommunikation är att alla deltagande aktörer känna till projektets syfte och mål. Även deltagarna som ansluter sig projektet vid ett senare skede eller deltar mer i utkanten, till exempel som partner eller målgruppsrepresentant i en enskild testbädd, bör informeras om projektets/testbäddens syfte och mål. Deltagandet i projektet/testbädden bör förankras med respektive ledning och deltagande personer.
- Intern kommunikation avser även informationsflöde mellan projektens olika delar och eventuella grupperingar. Utifrån utvärderingens resultat bör regelbundna avstämningar i styr- och referensgrupp kvarstå. Däremot kan informationsflödet mellan testbäddarna förbättras för att eventuellt hitta synergier och undvika överlappning. Dessutom bör ett digitalt informationsdelningsverktyg hittas/utvecklas som är användbart på ett effektivt sätt för alla.
- För att kunna bedriva extern kommunikation behövs resurser. Extern kommunikation bör därför vara ett eget arbetspaket med egen budget som ger möjlighet att anställa en kommunikatör eller anlita en kommunikationskonsult. Arbetet med extern kommunikation bör löpa kontinuerligt och parallellt med projektets fortgång. Det är viktigt att skapa en tidsplan och välja rätt kommunikationskanaler och -verktyg. Hemsidan skulle kunna utvecklas till en *digital* mötesplats (Mixed Zone) mellan organisationer, företag och vård och omsorg, hälso- och sjukvårdsverksamheter och bör den innehålla mer information om projektets mål och resultat.

- Kommunikation av projektets resultat anpassad efter målgrupp samt översättning av resultat till engelska bör övervägas för att nå fram och sprida resultat bortom regionens/landets gränser.
- Utforma ett faktablad eller liknande som sammanfattar VålTels främsta resultat och eventuella effekter samt utmaningar och framgångar (till exempel ”best practice” exempel) med syftet att möjliggöra projektresultatens spridning och fortlevnad. Bestäm syfte och framförallt målgrupp (till exempel: tjänstemän, politiker, vårdpersonal, andra projektledare) först. I denna publikation rekommenderas ett enkelt språkbruk och skulle förslagsvis kunna presenteras vid projektets avslutningskonferens.
- Bjuda in samtliga aktörer som har kontrakt med VålTel till avslutningskonferensen för att garantera erfarenhetsutbyte och informationsdelning.
- Säkerställ att lärdomar och resultat från projektet även når dem som inte kan vara med på avslutningskonferensen, exempelvis genom att dela information på hemsidan och sociala medier. Det är särskilt viktigt att dela information med dem som inte deltagit i VålTels aktiviteter.
- Gå igenom att göra-listan (se delrapport 1) som togs fram under framtidsworkshopen i Åre och se till att delegera uppgifter och ansvariga för respektive punkt.
- Skapa fler tillfällen för gränsöverskridande erfarenhetsutbyte och samarbete i testbäddarna mellan svenska och norska regioner och kommuner.
- Gör en omvärldsanalys om vad som händer i samma temaområde i regionen, i Sverige, i Norden och även i Europa, framför allt bland EU-finansierade projekt för erfarenhetsutbyte och för att hitta eventuella synergier och överlappningar.
- Använd Tillväxtverkets ramverk för hållbarhetsaspekter⁷ för att integrera miljö, mångfald och jämställdhet i alla projektets delar.
- Gör en riskanalys för att kartlägga eventuella risker som kan ha påverkan på projektets fortgång.

⁷ <https://tillvaxtverket.se/vara-tjanster/guider-och-vagledningar/handbok-for-eu-projekt/ansoka/sa-bedomer-tillvaxtverket-er-ansokan/hallbarhetsaspekter.html>

7. Bilagor

BILAGA 1: PROJEKTLOGIKEN

Mål		Problem	Målgrupp	Aktiviteter	Utfallsmål (direkt mätbart, gemensamma för Norge och Sverige)	Resultat-/projekt mål (på kort sikt)	Effekt mål (genomslag på lång sikt)
MÅL 1	Grund	Ingen självklar plattform vad gäller dessa frågor	Organisationer, företag, omsorgs-, hälso- och vårdverksamheter	*Marknadsföring *Gemensamma mötesplatser för 1) hela Vätel-familjen 2) företag och 3) vård- och omsorgsaktörer *Informationsturnéer *Konferensdeltagande *Anordna konferenser *Temaseminarier	*Grundstrukturer för ledningssystemet på övergripande nivå *Utfallsmålen reflekterar de direkt mätbara aktiviteterna i kolumn E, dvs hur många aktiviteter som har genomförts i projektet.	MÅL 1: Mixed Zon *Fler mötesplatser och företag får marknadsföring	*En arena för kunskaps- och erfarenhetsutbyte med syfte att pröva och testa lösningar som kan bidra till att lösa hälso- och omsorgsutmaningar i Mittnorden med hjälp av välfärdsteknologi
MÅL 2	Styrdokument	Viktigt att ha struktur i projektet	Projektgrupp	*Identifiera testlabbsstruktur *Formulera en plan för aktiviteter och företagsmodell för testlabbar	*Att det står i styrgruppsprotokoll att aktiviteter tagits upp och uppföljts av styrgruppen.	MÅL 2: Fungerande och hållbar testlabb för innovativ välfärdsteknologi *Hållbar, bärkraftig, livskraftig *Affärsmodell	*En affärsmodell om hur man identifierar och genomför en testlabb
MÅL 3	Process	Viktigt att garantera kvalitet i projektet	Experter	*Assessment-matris *Beskriv 1-2-3-4-värlprocessen *Etablera expertgrupper	*Hantering, styrning och uppföljning av styrande dokument	MÅL 3: Kvalitetssäkrad testlabbsprocess	*Säkrad kvalitet av projektet

		Problem	Målgrupp	Aktiviteter	Utfallsmål	Resultatmål	Effektmål
MÅL 4	Förvaltning	Viktigt att garantera kvalitet i projektet	Forskare	*Underlätta för att inkludera forskning genom bl.a. deltagande på konferenser med presentationer över genomförda tester; kommunicera via Twitter/sociala medier *Bjud in till en forskningsmiljö på mötesplatserna genom att bl.a. hålla föredrag om VålTel *Nyhetsartiklar *För in forskning som en del av checklistan *Skriv en one-pager	*18 organisationer i gränsöverskridande innovationsprojekt där forskningsmetodik används i utvärderingsprocessen *4 deltagande forskningsinstitut *Central förvaltningsorganisation är beskriven och upprättad	MÅL 4: Forskningsarena *Forskningsperspektiv/utvärderingsperspektiv garanterat *VålTel upplevs som attraktivt av forskare	*Säkrad kvalitet av projektet
MÅL 5	Införande	Viktigt att förstå behov och att sprida kunskap om projektet för att få till testbäddar. Behov av behovsinventering i aktuella verksamheter.	Kommuner, företag, allmänheten, hälso- och sjukvård	*Omvärldskartläggning *Kommunikationsplan *Plan för ett införande av VålTel respektive regions vård- och omsorg och hälso- och sjukvårdsorganisationer *Undersökningar om kunskap om VålTel	*Genomförd omvärldskartläggning (både för VålTel i stort och för respektive testlab) *Etablerad kommunikationsplan *Utåtriktad kommunikation utanför regionen *Register av vetenskapligt utvärderade innovationsprojekt	MÅL 5: Kommunicerat och förstått VålTel *Företag i Mittnorden och omsorgs-, hälso- och vårdverksamheter känner till vad VålTel erbjuder	*Kunskap om VålTel bland företag och kommuner --> deltagande i och ansökan om testbäddar

		Problem	Målgrupp	Aktiviteter	Utfallsmål	Resultatmål	Effekt mål
MÅL 6	Redovisade dokument	*Åldrande befolkning *Stora geografiska avstånd *Distansberoend evård *Brist på vårdpersonal *Bristande e-infrastruktur *Bristfälligt samarbete mellan företag och offentlig sektor	Offentlig sektor och företag	*Testbäddar inom tre olika testlabbar * En översikt över planerade, pågående och avslutade testbäddar	*Underlätta att testbäddar genomförs *Upprättad översikt över information om tester och marknadsintroduktioner *15 produkter och 15 företag inkluderade	MÅL 6: Genomförda introduktioner och tester	*Samarbete mellan offentlig och privat sektor * Bidra till en utveckling av det lokala näringslivet inom välfärdsteknologi *Interregionalt samarbete *Innovativ och välbehövd välfärdsteknologi lanseras på marknaden *Bättre arbetsmiljö för vård- och omsorgspersonal --> Distansberoende hälso- och sjukvård (= besparingar och bättre vård)
MÅL 7	Testlabbar	*Åldrande befolkning *Stora geografiska avstånd *Distansberoend evård *Brist på vårdpersonal *Bristande e-infrastruktur *Bristande samarbete mellan företag och offentlig sektor	Offentlig sektor och företag	*Testbäddar *Utbildning av sjukvårdspersonal från läkare till sjuksköterska	*Minst en testbädd inom decentraliserade hälsorum i SE och NO *Minst en testbädd inom mobila hälsolösningar i SE och NO *Erfarenhet av förändrade arbetsrutiner som resultat av införandet av välfärdsteknologi *System för mottagande av förfrågande, bearbetning och genomförande av test *Kriterier för val av delprojektidéer har utvecklats	Mål 7: TL1: Fungerande testlabb för decentraliserade hälsorum och mobila hälsolösningar	*Decentraliserade hälsorum och mobila hälsolösningar *Trygga och säkra hem som ger frihet *Besparingar för kommuner/landsting
MÅL 8		*Åldrande befolkning *Stora geografiska avstånd *Distansberoend evård *Brist på vårdpersonal *Bristande e-infrastruktur	Offentlig sektor och företag	*Testbäddar	*Minst två kommuner/land "äger" pilottesterna för testlabben *System för mottagande av förfrågande, bearbetning och genomförande av test	Mål 8: TL2: Fungerande testlabb för instrumentella hem	*Uppkopplade hem/säkerhet och trygghet i hemmet *Trygga och säkra hem som ger frihet *Besparingar för kommuner/landsting

MÅL 9	*Åldrande befolkning *Stora geografiska avstånd *Distansberoend evård *Brist på vårdpersonal *Bristande e-infrastruktur *Trögt samarbete mellan företag och offentlig sektor	Kommuner och företag	*Testbäddar *Kartläggning av utmaningar och användarbehov	*Kartläggning av utmaningar och användarbehov genomförd *Möjligheter och idéer har undersökts *Kriterier för val av delprojektidéer har utvecklats	Mål 9: TL3: Funktionell testlabb för akutvård *Metodiken har utvecklats för att testa välfärdsteknologilösningar för akut medicinsk support och behandling *Bättre kunskap om ämnet	*Bättre akutvård *Trygga och säkra hem som ger frihet *Besparingar för kommuner/landsting
-------	---	----------------------	--	--	---	---

BILAGA 2: ENKÄTFRÅGOR

Du har fått den här enkäten eftersom du har en koppling till Interregprojektet Valfärdsteknologiska testlabbar VålTel (<http://valtel.eu/>). Enkäten är en del av Oxford Researchs utvärdering av VålTel där vi undersöker projektets genomförande och resultat. Vid frågor kring enkäten, vänligen kontakta Stefanie Lange Scherbenske, Oxford Research stefanie.scherbenske@oxfordresearch.se. Vid frågor kring VålTel projektet, vänligen kontakta Marie Norlén, Region Jämtland Härjedalen marie.norlen@regionjh.se. Svaren behandlas konfidentiellt. I slutet finns det dock möjlighet att lämna kontaktuppgifter för eventuell uppföljande intervju.

1. Jag representerar: (Specificera gärna)

- (1) ☐ Kommun _____
- (2) ☐ Region eller landsting _____
- (3) ☐ Företag _____
- (4) ☐ Annat: _____
- (5) ☐ Vill ej uppge

2. Jag känner mig välinformerad (1=inte alls, 10=är helt införstådd)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
(Inte alls)									(Helt införstådd)

Om VålTel projektets upplägg och involverade partners. (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (6) ☐ (7) ☐ (8) ☐ (9) ☐ (10) ☐ (11) ☐

Om VålTel projektets mål. (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (6) ☐ (7) ☐ (8) ☐ (9) ☐ (10) ☐ (11) ☐

Om VålTel projektets resultat. (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (6) ☐ (7) ☐ (8) ☐ (9) ☐ (10) ☐ (11) ☐

Om testmöjligheterna (så kallade testbäddar) som erbjuds genom projektet. (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (6) ☐ (7) ☐ (8) ☐ (9) ☐ (10) ☐ (11) ☐

Om VålTel projektets aktiviteter (t.ex. seminarier). (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (6) ☐ (7) ☐ (8) ☐ (9) ☐ (10) ☐ (11) ☐

3. Jag vet att VålTel projektet erbjuder företagare en väg in till kommunernas vård och omsorg och regionerna/landstingens hälso- och sjukvård i Mittnorden.

- (1) ☐ 1 (Inte alls)
- (2) ☐ 2
- (3) ☐ 3
- (4) ☐ 4
- (5) ☐ 5
- (6) ☐ 6
- (7) ☐ 7
- (8) ☐ 8
- (9) ☐ 9
- (10) ☐ 10 (Helt införstådd)
- (11) ☐ Vet ej

4. Jag deltar aktivt i: (Möjligt att välja flera svarsalternativ)

- (1) ☐ Styrgrupp
- (2) ☐ Referensgrupp
- (3) ☐ Testbädd genom testlabb 1
- (4) ☐ Testbädd genom testlabb 2
- (5) ☐ Testbädd genom testlabb 3
- (6) ☐ Annat: _____

5. Vilka utmaningar/behov har du/din organisation när det kommer till välfärd och teknologiska lösningar? (Möjligt att välja flera svarsalternativ)

- (1) ☐ Att skapa kontakt med kommunernas vård och omsorg
- (2) ☐ Att skapa kontakt med regionernas hälso- och sjukvård
- (3) ☐ Att skapa samarbete med företag i branschen
- (4) ☐ Att få möjlighet för erfarenhetsutbyte och diskussioner

- (5) ☐ Att få möjlighet att testa idéer/lösningar
- (6) ☐ Att skapa gränsöverskridande samarbete med partners i Norge
- (7) ☐ Att skapa gränsöverskridande samarbete med partners i Sverige
- (8) ☐ Att jobba med hållbarhetsaspekterna (miljö, jämställdhet och icke-diskriminering)
- (9) ☐ Annat: _____

6. I vilken utsträckning möter Vältels projektaktiviteter dina/din organisations utmaningar/behov?

	1 (mycket liten utsträckning)	2 (liten utsträckning)	3 (varken liten eller stor utsträckning)	4 (stor utsträckning)	5 (mycket stor utsträckning)	Vet ej
Styrgruppsmöten	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Referensgruppsmöten	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Testbäddar	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Konferenser/seminarier	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
Annat:	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

7. Har du/din organisation aktivt deltagit/deltar i en testbädd?

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nej

7.1. Varför var du/din organisation med? Jag/vi ville: (Möjligt att välja flera svarsalternativ)

- (1) ☐ Skapa kontakt med kommunernas vård och omsorg
- (2) ☐ Skapa kontakt med regionerna/landstingets hälso- och sjukvård
- (3) ☐ Skapa samarbete med företag i branschen
- (4) ☐ Få möjlighet för erfarenhetsutbyte och diskussioner

- (5) ☐ Få möjlighet att testa idéer/lösningar
- (6) ☐ Skapa gränsöverskridande samarbete med partners i Norge
- (7) ☐ Skapa gränsöverskridande samarbete med partners i Sverige
- (8) ☐ Jobba med hållbarhetsaspekterna (miljö, jämställdhet och icke-diskriminering)
- (9) ☐ Annat: _____

7.2 I vilken utsträckning mötte/möter testbädden dina/din organisations behov?

- | | 1
(mycket
liten
utsträck
ning) | 2
(liten
utsträck
ning) | 3
(varken
stor eller
liten
utsträck
ning) | 4
(stor
utsträck
ning) | 5
(mycket
stor
utsträck
ning) | Vet ej | Ej
relevant |
|--|--|----------------------------------|--|---------------------------------|---|------------------------------|------------------------------|
| a. Skapa kontakt med kommunernas vård och omsorg | (1) ☐ | (2) ☐ | (3) ☐ | (4) ☐ | (5) ☐ | (6) ☐ | (7) ☐ |
| b. Skapa kontakt med regionerna/landstingens hälso- och sjukvård | (1) ☐ | (2) ☐ | (3) ☐ | (4) ☐ | (5) ☐ | (6) ☐ | (7) ☐ |
| c. Skapa samarbete med företag i branschen | (1) ☐ | (2) ☐ | (3) ☐ | (4) ☐ | (5) ☐ | (6) ☐ | (7) ☐ |
| d. Få möjlighet för erfarenhetsutbyte och diskussioner | (1) ☐ | (2) ☐ | (3) ☐ | (4) ☐ | (5) ☐ | (6) ☐ | (7) ☐ |
| e. Få möjlighet att testa idéer/lösningar | (1) ☐ | (2) ☐ | (3) ☐ | (4) ☐ | (5) ☐ | (6) ☐ | (7) ☐ |
| f. Skapa gränsöverskridande samarbete med partners i Norge | (1) ☐ | (2) ☐ | (3) ☐ | (4) ☐ | (5) ☐ | (6) ☐ | (7) ☐ |
| g. Skapa gränsöverskridande samarbete med partners i Sverige | (1) ☐ | (2) ☐ | (3) ☐ | (4) ☐ | (5) ☐ | (6) ☐ | (7) ☐ |

1 (mycket liten utsträckning) 2 (liten utsträckning) 3 (varken stor eller liten utsträckning) 4 (stor utsträckning) 5 (mycket stor utsträckning) Vet ej Ej relevant

h. Jobba med hållbarhetsaspekterna (miljö, jämställdhet och diskriminering) och icke- (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (6) ☐ (7) ☐

Annat: (1) ☐ (2) ☐ (3) ☐ (4) ☐ (5) ☐ (6) ☐ (7) ☐

7.3. Vilka aktörer har du fått samarbeta med i testbäddens arbete? (Möjligt att välja flera svarsalternativ)

- (1) ☐ Företag
- (2) ☐ Kommun i Sverige
- (3) ☐ Kommun i Norge
- (4) ☐ Region/landsting i Sverige
- (5) ☐ Region/landsting i Norge
- (6) ☐ Patientorganisationer
- (9) ☐ Annat: _____

7.4. Med vilka aktörer hade du velat samarbeta men som inte fanns med? (Möjligt att välja flera svarsalternativ)

- (1) ☐ Företag
- (2) ☐ Kommun i Sverige
- (3) ☐ Kommun i Norge
- (4) ☐ Region/landsting i Sverige
- (5) ☐ Region/landsting i Norge
- (6) ☐ Patientorganisationer
- (9) ☐ Annat: _____

7.5. Vad fick du/din organisation ut av samarbetet i testbädden?

8. Vad kommer VålTel att ge dig/din organisation på lång sikt? (Specificera gärna)

9. Någonting annat du vill ta upp i detta sammanhang?

Vi skulle gärna vilja genomföra uppföljande intervjuer med några som har svarat på enkäten för att kunna samla in mer detaljerade data för utvärderingen. Kan du tänka dig att ställa upp för en sådan intervju? Om ja, skriv gärna din mejladress här:

Vänligen tryck Avsluta för att skicka in dina svar.

Tack så mycket för din tid!

Vid frågor kring enkäten, vänligen kontaktar Stefanie Lange Scherbenske, Oxford Research
stefanie.scherbenske@oxfordresearch.se

Vid frågor kring VålTel projektet, vänligen kontaktar Marie Norlén, Region Jämtland Härjedalen
marie.norlen@regionjh.se

BILAGA 3: INTERVJUGUIDE FÖR INTERJUER INOM FALLSTUDIERN

Introduktion

- *Börja med att introducera studien kort.*
- Vill du börja med att berätta lite kort om dig själv?
- Vad har din roll varit inom den här testbädden?

Bakgrund

Innan bädden (relevans)

- Från när i processen för testbädden har du varit med? Hur kommer det sig att du kom med?
- *Om respondenten varit med från start:* hur började det hela?
- Hur fick du reda på att VålTel fanns?
- När och hur gick ansökningsprocessen till? Vem skrev ansökan? Hur gick det?

Under bädden (genomförande, effektivitet)

- Hur gick genomförandet till?
- Vem ledde processen?
- Hur många möten ägde rum? Vem deltog på mötena?
- Vilka aktörer var viktigast i processen för dig? Saknade du någon?
- Vad fick ni för stöd från VålTel? Var det tillräckligt?
- Hur genomfördes samarbetet mellan Sverige-Norge?

Resultat

- Vad fick testbädden för resultat?
- Vad kommer att hända med produkten i framtiden?

Framgångar och utmaningar

- Vad gick bra under genomförandet?
- Vad gick mindre bra?
- Vad hade kunnat gå bättre?

Mervärde

- Hur väl fungerade väl fungerade samarbetet mellan Sverige-Norge? Var det relevant?
- Vad hade du gjort om VålTel inte hade funnits?
- Hade ni kunnat genomföra det här utan VålTel?

Annat

- Finns det något du vill lägga till?

BILAGA 4: RESULTAT FALLSTUDIERN

SAMMANFATTNING HEMMONITORERING

En unik testmöjlighet

Hemmonitorering är en testbädd som involverade Region Jämtland Härjedalen (primärvård), ImagineCare företaget och VålTel projektet med syfte att testa en ny vårdmodell för kroniskt sjuka patienter med distansoberoende kommunikation. VålTel projektet, genom projekt- och delprojektledare, bidrog med stöd, kunskap, kontakt till bl.a. företag och finansiering av arbetskostnader och utrustning. Testbädden lyckades att aktivt involvera patienter som brukare som fick använda och testa den nya vårdmodellen. Möjligheten som testbädden gav av att få testa nya arbetssätt tillsammans med anslutna patienter beskrevs som unik av alla som har varit involverade i testbädden. Stödet från VålTel beskrevs som kritisk framgångsfaktor framförallt för att skapa kontakten mellan primärvården och företag i början men också för att skapa stabilitet i genomförandet genom regelbundna möten under testbäddens gång.

Engagerat och lyhört samarbete

Testbäddens genomförande upplevdes som strukturerat, effektivt och professionellt. Stort och brett engagemanget bland individer på verksamhetens och VålTels samt ett lyhört företag gjorde att testbäddens implementering fungerade smidigt. Involverade aktörerna beskrivs som mycket engagerad och "rätt personer på rätt plats" vilket ledde till ett professionellt samarbete präglad av kontinuerlig avstämning och lyhördhet från alla sidor.

Brister i informationsflödet

Kommunikationen mellan de involverade aktörerna fungerade bra. Däremot upplevdes kommunikation mellan testbäddarna och information om vad som pågår i de andra testbäddarna som bristfällig då man hade velat hitta synergier och undvika överlappningar. Även information om vad som händer i regionen och utanför saknades ur samma anledning. Det kom fram att VålTel projektets mål med att ha många tester på gång har inte alltid speglat behovet för sådana tester.

Tekniska utmaningar

Utmaningar uppstod inom tillgänglighet till nödvändig teknisk utrustning, internetteckning i hela området som är en förutsättning samt juridiken kring person- och patientuppgifter.

Inget samarbete med norska sidan

Testbädden genomfördes på svenska sida, kontakt med norska partners hade inte tagits då det inte har setts som nödvändig för själva genomförandet av pilotprojektet. Testbädden fokuserade från början på Sverige och involverade enbart svenska partner. Det nämndes dock i flera intervjuer att ett samarbete med norska partner är en intressant tanke som ska tas vidare i fortsättningen.

Långsiktighet

Testbädden har haft effekter på att motverka vissa fördomar inom sjukvården angående egenvård och kunde visa att många patienter vill och kan ta ett större ansvar. Däremot finns flera juridiska frågor kvar, t.ex. att definiera centrala begrepp som person- och patientuppgift och vem som äger det. Andra effekter har varit lärande kring projektgenomförande och samarbete med företag.

Största utmaning är dock att överföra pilotprojektet till den ordinära verksamheten och bevara det som har byggts upp inom testbädden även efter VålTel projektets slut. Ett steg i denna riktning har redan tagits genom att pilotprojektet har blivit förlängt och utökats med fler diagnoser och tester av nya modeller.

SAMMANFATTNING SKILLAID

Värdefulla kontaktnät som byggts upp

Testbädden med Dynamisk Helses app SkillAid har varit mycket uppskattad bland deltagarna. Många delar av testbädden upplevdes ha genomförts på ett bra sätt och resultatet ansågs på det stora hela vara bra. Den största framgången deltagarna upplevt i testbädden var samverkan mellan leverantören, kommunerna och VålTel. De nya kontaktnät som byggts upp under projekttiden ses som otroligt värdefullt och kommer vara till nytta i framtida samarbeten. Det gränsöverskridande samarbetet mellan Sverige och Norge upplevdes också som intressant och givande av deltagarna. Flera uttryckte att de inte trodde att ett liknande samarbete hade kunnat genomföras utan en samordnande aktör som VålTel. I termer av mervärde trycker deltagarna på möjligheten att knyta kontakter mellan kommuner, regioner och företag vilket skapar nya ingångar för framtida samarbeten.

Mervärdet av att arbeta gränsöverskridande

Dessutom ger den gränsöverskridande aspekten mervärde i form av erfarenhetsutbyte och, för leverantören, produktutveckling. Särskilt för kommunerna ger testbäddar även möjligheter för dem att utveckla sin digitala mognad.

Strukturella utmaningar

Den största utmaningen som deltagarna stött på under projektets gång har sagts av deltagarna bero på interna strukturproblem inom kommunerna. Kort uppstartsträcka och bitvis fallerande kommunikation mellan kommun och verksamhet orsakade utmaningar i att få upp användandet av SkillAid ute i verksamheterna.

SAMMANFATTNING NATTILLSYN

Testbäddarna har inneburit små nätverk i sig

Det främsta mervärdet som testbäddsdeltagarna beskriver med VålTel är att projektet har inneburit en plattform för nätverkande – man har mött aktörer man förmodligen inte skulle ha mött annars. Detta gäller framför allt vad gäller det gränsöverskridande samarbetet mellan Sverige och Norge. Samtliga respondenter har sagt att de inte tror att en liknande test hade genomförts inom en snar framtid eller överhuvudtaget utan VålTel. Utan detta har möjliggjorts genom att VålTel på ett proaktivt sätt har kopplat samman relevanta aktörer och sått frön till projekt. VålTel självt ser också det här behovet av att ha en aktör som kan agera medlare mellan den som producerar en produkt och den som är tänkt att använda den. Särskilt de deltagande företagen är mycket tacksamma för plattformen och hoppas på att testerna kommer leda till att de kommer kunna skala upp.

Mervärdet av att ha ett utsatt mål om gränsöverskridande samarbete från start

En annan bidragande faktor till att man har lyckats med det gränsöverskridande samarbetet sägs vara att VålTel/Interreg har det som projektmål. Detta innebär att VålTel måste initiera projekt som bidrar till sådan typ av samverkan. Enligt VålTel självt har det varit en pådrivande faktor (utöver att BALT sängvakt är en tillgänglig och enkel produkt) till att man drog igång den svenska testbädden baserat på den norska. Det här målet gör att VålTel sticker ut vid sidan av och

kompletterar andra innovationsprogram som också agerar som medlare (t ex Vinnova eller Innovation Norway).

Resultatstyrd verksamhet snarare än behovsstyrd?

En konsekvens av ovanstående punkt är dock att det då finns en risk för att verksamheten blir mer resultatstyrd än behovsstyrd. Preliminära resultat från den norska testbädden visar på att produkten som testades i testbädden inte är särskilt behövd för just den berörda verksamheten, och den kommer förmodligen inte att användas framgent i verksamheten. Detta var något som verksamheten även kände i början av testbädden, men att man ändå ville vara med i testbädden för att delta i produktutveckling. Samtidigt menar den svenska sidan på att en produkt likt BALT sängvakt är behövd och efterlängtd, vilket tyder på att detta varierar mellan typ av aktör. Detta visar på vikten av att utreda relevansen för samtliga aktörer innan man genomför en testbädd.

Brist på lärandeperspektiv

Något som påpekades av vissa testbäddsdeltagare var bristen på ett lärandeperspektiv, vilket upplevdes som olyckligt. Detta eftersom det då finns en risk för att testbädden bara blir ”ett projekt bland alla andra” och att den inte bidrar till något långsiktigt. Bristen på lärandeperspektivet troddes bero på tidspress och inga tydliga, standardiserade processer för hur lärandet ska ske. Lösningen på detta sades finnas i att utveckla standardiserade processer för uppföljning och utvärdering av testbäddar. Detta är något som sades behövas vara på plats innan en testbädd sätter igång.

BILAGA 5: GENOMFÖRDA TESTBÄDDAR

Bilaga 5 delger en fullständig lista över genomförda, eller planerade, testbäddar (sorterade efter testlabbstillhörighet).

Testlabb	Behov/utmaning	Delprojektledare	Exempel på testbäddar
TESTLABB 1: Decentraliserade hälsorum och mobila hälsolösningar	Regionens demografiska profil i relation till åldrande befolkning och långa avstånd innebär utmaningar. Dessutom finns det problem med täckning och uppkoppling på alla platser, samtidigt som det finns ett visst motstånd bland vissa invånare att koppla upp sig.	SE: Åsa Hoftsten NO: Håkan Sivertsen	1. Folkvandvården. Tar med sig laptops när de gör hembesök hos folk i länet. 2. Viktiga mammor. Drivs av Mymovo, ett lokalt företag. Erbjuder träning för gravida kvinnor. 3. Nydebuterade diabetes 2. Drivs av Mymovo. möjliggör fördiabetessköterskor att koppla på en sjukgymnast. 4. Kommunen Ragunda. Erbjuder hemmonitorering för kroniskt sjuka.
TESTLABB 2: Säkerhet och trygghet i hemmet/uppkopplade hem	Finns problem med leveransstyrda verksamheter, personalförsörjning och e-infrastrukturproblem (framför allt vad gäller uppkoppling och tillräckligt avancerade datorer).	SE: Tommy Ceder NO: Håkan Sivertsen	1. Mobilapp. Presenterar digitalt olika typer av äldreboenden. 2. Skillaid. Upplärning av vikarier inom omsorgsvården (företagslösning från Norge). 3. Digital delaktighet. Underlättar kontakt med anhöriga. 4. Digitalt gym. 5. Klocka med GPS.

TESTLABB 3: Akut vård/virtuella akutrum	Finns ett behov av tillgänglig och distansoberoendeakutvård.	SE: Marie Norlén och Mikael Lilja NO: Håkan Sivertsen	1. Virtuellt akutrum. Ligger i Funäsdalen och Stugun. Finns en sjuksköterska/undersköterska på plats, som kan koppla upp en läkare på distans. 2. Akutväska 3. Uppkopplad ambulans
--	--	--	--

DANMARK

Oxford Research A/S
Falkoner Allé 20
2000 Frederiksberg
Danmark
Tel: (+45) 3369 1369
office@oxfordresearch.dk

NORGE

Oxford Research AS
Østre Strandgate 1
4610 Kristiansand
Norge
Tel: (+47) 4000 5793
post@oxford.no

SVERIGE

Oxford Research AB
Norrländsgatan 11
103 93 Stockholm
Sverige
Tel: (+46) 08 240 700
office@oxfordresearch.se

FINLAND

Oxford Research Oy
Fredrikinkatu 61a
00100 Helsinki
Finland
www.oxfordresearch.fi
office@oxfordresearch.fi

BRUXELLES

Oxford Research
C/o ENSR
5. Rue Archimède
Box 4, 1000 Brussels
www.oxfordresearch.eu
office@oxfordresearch.eu

LATVIJA

Baltijas Konsultācijas, SIA
Vīlandes iela 6-1
LV-1010, Rīga, Latvija
Tel.: (+371) 67338804
info@balticconsulting.com
www.balticconsulting.com